



WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-081 Opole

Opole, 26 listopada 2025 r.
FB.III.1611.2.2025.AM

Pani
Aneta Rabczewska
Opolski Wojewódzki
Inspektor Inspekcji Handlowej
ul. Mickiewicza 1
45-367 Opole

Wystąpienie pokontrolne

- I. Dane identyfikacyjne kontroli.
- 1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:
Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Opolu, ul. Mickiewicza 1, 45-367 Opole (dalej: Wojewódzki Inspektorat).
- 2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹,
 - art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie²,
 - art. 175 ust. 1 pkt 1 i 4, ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
- 3) Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: realizacja planu finansowego za 2024 r. w tym skuteczna realizacja dochodów budżetowych,
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.
- 4) Rodzaj kontroli: problemowa.
- 5) Tryb kontroli: zwykły.
- 6) Termin kontroli: od 15 września do 3 października 2025 r.
- 7) Osoba kontrolująca:
 - Agnieszka Lubasińska, kierownik Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, działająca na podstawie upoważnienia nr FB.III.057.32.2025 z 5 września 2025 r., kierownik zespołu kontrolnego,
 - Anna Marciniak, inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej Wydziału Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, działająca na podstawie upoważnienia nr FB.III.057.31.2025 z 5 września 2025 r.

¹ Dz. U. z 2020 r., poz. 224 z późn. zm.

² Dz. U. z 2025 r., poz. 428.

³ Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.

- 8) Kierownik jednostki kontrolowanej:
- Paweł Nakonieczny – Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej powołany na stanowisko z dniem 31 marca 2018 r. i odwołany z dniem 28 czerwca 2024 r.
 - Aneta Rabczewska - Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Opolu, powołana na stanowisko z dniem 1 lipca 2024 r. (dalej: Wojewódzki Inspektor).
- [Akta kontroli str. 21-23]
- 9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej, pod poz. nr: 3/2025.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto zagadnienia związane z realizacją dochodów budżetowych oraz wykorzystaniem przekazanych środków finansowych w 2024 r. na działalność Wojewódzkiego Inspektoratu.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność jednostki w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami. Ocena ta została sformułowana mając na uwadze przyznane oceny częściowe, przedstawione poniżej:

- pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie realizacji dochodów budżetowych. Ustalono, że zrealizowane dochody jednostka terminowo przekazywała na centralny rachunek bieżący budżetu państwa. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nienaliczania lub ustalania odsetek w nieprawidłowych wysokościach, rozliczania częściowych wpłat dochodów niezgodnie z obowiązującymi zasadami,
- pozytywna w zakresie realizacji wydatków w układzie zadaniowym,
- pozytywna z nieprawidłowością w zakresie realizacji wydatków budżetowych, w tym udzielania zamówień do 130 000,00 zł. Ustalono, że wydatki publiczne były ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła nieudokumentowania kontroli wstępnej,
- pozytywna z nieprawidłowością w zakresie rozliczania wydatków z przyznaczonych rezerw. Ustalono, że środki z rezerwy celowej oraz budżetu Wojewody zostały przeznaczone i wykorzystane zgodnie z celem, na jaki zostały przyznane, oraz zgodnie z klasyfikacją wydatków — z wyjątkiem kwoty 49,78 zł. Środki te zostały wydatkowane niezgodnie z dyspozycją określoną w decyzji Wojewody Opolskiego,
- pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie zagadnień związanych z zatrudnieniem, wynagrodzeniem w tym przyznawania nagród dla pracowników. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.: wypłaty części nagród bez uzasadnienia, wypłacenia nagrody wyższej o 0,44 zł od kwoty określonej w decyzji Wojewódzkiego Inspektora, dokonania przelewu na rachunek bankowy ZUS w kwocie wyższej o 81,92 zł niż wynikało z deklaracji rozliczeniowej,
- negatywna w zakresie gospodarki samochodowej, ponieważ praktykowany sposób rozliczania kart drogowych nie odzwierciedlał stanu rzeczywistego oraz stwierdzono błędy rachunkowe,
- pozytywna z nieprawidłowością w zakresie sporządzenia sprawozdań budżetowych, ponieważ część danych wykazanych w sprawozdaniach nie odpowiadała zapisom ewidencji księgowej,
- pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych. Stwierdzono szereg nieprawidłowości w zakresie poprawności formalnej dowodów księgowych i zapisów księgowych.

1. Uwarunkowania organizacyjne Wojewódzkiego Inspektoratu.

Wojewódzki Inspektorat jest jednostką budżetową wchodzącą w skład zespolonej administracji rządowej w województwie, przy pomocy której swoje zadania wykonuje Wojewódzki Inspektor.

Jednostka działa w oparciu o Statut nadany przez Wojewodę Opolskiego Zarządzeniem nr 96/17 z dnia 29 sierpnia 2017 r.

[Akta kontroli str. 1-5]

Wojewódzki Inspektorat zapewnia realizację zadań Wojewódzkiego Inspektora określonych w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej⁴.

Szczegółową organizację wewnętrzną oraz zadania poszczególnych komórek organizacyjnych i stanowisk określa Regulamin Organizacyjny, stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 2/2024 Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 12 czerwca 2024 r., który został zatwierdzony przez Wojewodę Opolskiego 21 czerwca 2024 r.

Zgodnie z § 3 ust. 1 Regulaminu organizacyjnego oraz przepisami § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie zasad organizacji wojewódzkich inspektoratów inspekcji handlowej⁵, pracą Wojewódzkiego Inspektoratu kieruje Wojewódzki Inspektor przy pomocy m.in. Zastępcy.

[Akta kontroli str. 6-20]

Ustalono, że z dniem 22 sierpnia 2022 r. na stanowisko Zastępcy Wojewódzkiego Inspektora powołano Pana xxx, który został odwołany z dniem 5 września 2024 r.

Wojewódzki Inspektor w zakresie obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności⁶ powierzył Główną Księgową obowiązki i odpowiedzialność wymienione w art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W przypadku nieobecności Główny Księgowy obowiązki zostały powierzone Pani xxx⁷.

[Akta kontroli str. 24-34]

2. Planowanie i realizacja dochodów budżetowych.

Zgodnie z zapisami ustawy budżetowej na rok 2024 plan dochodów budżetowych w dziale 500 Handel, rozdziale 50001 Inspekcja Handlowa wynosił 79 000,00 zł i nie uległ zmianie w ciągu roku.

Wojewódzki Inspektorat zrealizował i w całości przekazał dochody w kwocie ogółem 309 071,18 zł, co stanowiło 391,22% wykonania planu dochodów budżetowych.

[Akta kontroli str. 396-406]

Kontrolą objęto realizację dochodów budżetowych wykonanych w kwietniu i grudniu 2024 r. w rozdziale 50001 na łączną kwotę 60 066,68 zł, co stanowi 19,43% uzyskanych dochodów ogółem w 2024 r.

[Akta kontroli str. 407-441]

Kontrola wykazała, że:

- zrealizowane dochody jednostka terminowo przekazywała na centralny rachunek bieżący budżetu państwa, zgodnie z zapisami § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁸,
- dowody księgowe zawierały stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych, dekretację oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania,

⁴ Dz. U. z 2025 r. poz. 229.

⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 1173.

⁶ Zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności z 15 grudnia 2003 r. z późn. zm.

⁷ Zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności z 3 kwietnia 2023 r.

⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 259 z późn. zm.

- należności i wpłaty z tytułu dochodów budżetowych ewidencjonowane były we właściwych §§ klasyfikacji budżetowej, w prawidłowych kwotach i terminach z zastrzeżeniem nieprawidłowości w §§ 0910 i 0940 opisanych w pkt 3.1. ppkt 3 niniejszego dokumentu,
- odsetki były naliczane kwartalnie, zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, z zastrzeżeniem nieprawidłowości opisanych w pkt 2.1. ppkt 2 niniejszego dokumentu,
- ewidencja na koncie 221 Należności z tytułu dochodów budżetowych prowadzona była szczegółowo w systemie finansowym Progman, według dłużników tylko w §§ klasyfikacji budżetowej 0570, 0580, 0640, 0830, 0910, 0920. Dodatkowo ręcznie, w formie papierowej prowadzony był rejestr dochodów budżetowych, który wg informacji uzyskanej od Wojewódzkiego Inspektora również pełnił funkcję ksiąg pomocniczych.

W zakresie rejestru dochodów budżetowych prowadzonego w formie papierowej stwierdzono uchybienie polegające na nieuzupełnieniu kolumny pn. „termin płatności” oraz niespójności wskazanych w nim terminów płatności z terminami wynikającymi z programu finansowego Progman.

Wojewódzki Inspektor podała: (...) w przedłożonej dokumentacji, tj. rejestrze dochodów nie uzupełniono kolumny pn. „termin płatności” dla zaległości naniesionych na saldo początkowe z uwagi na nieobecności pracowników wydziału i natłok obowiązków związanych z zadaniami dotyczącymi budżetowego zakończenia roku i rozpoczęcia nowego roku.

Nadmieniam, że w myśl art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁹ konta ksiąg pomocniczych powinny zawierać zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej oraz zapewniać zgodność z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

[Akta kontroli str. 442-479]

2.1. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie realizacji dochodów.

1. Niestosowanie zasady proporcjonalnego rozliczania wpłaty, o której mowa w art. 55 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa¹⁰ w związku z art. 63 § 3 tej ustawy.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że wpłaty dotyczące należności ustalonych w decyzjach:

- 129/2024, termin płatności 29.10.2024 r.,
- 119/2023, termin płatności 10.01.2024 r.

zostały rozliczone niezgodnie z ww. przepisami. Tabela z wyliczeniami została dołączona do akt kontroli.

W konsekwencji nieprawidłowego rozliczania wpłat pobrane dochody zostały zewidencjonowane w §§ 0570, 0580, 0910 w nieprawidłowych wysokościach, co przedstawiają tabele poniżej.

dec. 129/2024			należność główna § 0580			odsetki § 0910			nadpłata	
data wpłaty	wpłacona kwota	koszty up. § 0640	Zaksięgowano	Winno być	(-) zaniżona wysokość dochodu (+) zawyżona wysokość dochodu	Zaksięgowano	Winno być	(-) zaniżona wysokość dochodu (+); zawyżona wysokość dochodu	Zaksięgowano	Winno być
18.11.2024	20,00	0,00	4,00	19,84	-15,84	16,00	0,16	15,84	0,00	0,00
29.11.2024	2 000,00	0,00	1991,00	1 975,67	15,33	9,00	24,33	-15,33	0,00	0,00

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.

¹⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.

dec. 129/2024			należność główna § 0580			odsetki § 0910			nadpłata	
data wpłaty	wpłacona kwota	koszty up. § 0640	Zaksięgowano	Winno być	(-) zaniżona wysokość dochodu (+) zawyżona wysokość dochodu	Zaksięgowano	Winno być	(-) zaniżona wysokość dochodu (+) zawyżona wysokość dochodu	Zaksięgowano	Winno być
05.12.2024	7,00	0,00	5,00	4,49	0,51	0,00	0,00	0,00	2,00	2,51
Razem:	2 027,00	0,00	2 000,00	2 000,00	0,00	25,00	24,49	0,51	2,00	2,51

Ustalono, że w wyniku nieprawidłowego rozliczenia dokonanej wpłaty przez Wojewódzki Inspektorat powstała nadpłata w wysokości 2,00 zł, którą zwrócono 6 grudnia 2024 r. na konto wpłacającego. Natomiast w wyniku rozliczenia wpłaty proporcją, o której mowa w art. 55 § 2 ustawy Ordynacja Podatkowa nadpłata powinna wynosić 2,51 zł.

dec. 119/2023			należność główna § 0570			odsetki § 0910			nadpłata	
data wpłaty	wpłacona kwota	koszty up. § 0640	Zaksięgowano	Winno być	(-) zaniżona wysokość dochodu (+) zawyżona wysokość dochodu	Zaksięgowano	Winno być	(-) zaniżona wysokość dochodu (+) zawyżona wysokość dochodu	Zaksięgowano	Winno być
13.03.2024	725,00	16,00	691,00	691,69	-0,69	18,00	17,31	0,69	0,00	0,00
19.04.2024	9,00	0,00	9,00	8,31	0,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,69
Razem:	734,00	16,00	700,00	700,00	0,00	18,00	17,31	0,69	0,00	0,69

Z powyższej tabeli wynika, że rozliczając wpłatę proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę powinna figurować nadpłata w kwocie 0,69 zł.

Wyjaśnienie złożyła Wojewódzki inspektor podając: (...) wpłaty dotyczące decyzji wymienionych w ww. piśmie zostały omyłkowo rozliczone inną proporcją niż wynika to z art. 55 § 2 ustawy Ordynacja Podatkowa z dnia 29 sierpnia 1997 r. (...).

Zasada proporcjonalnego rozliczenia wpłaty za zaległość podatkową na poczet zaległości oraz na poczet odsetek za zwłokę wynikająca z powyższego przepisu wskazuje, że ani organ, ani zobowiązany nie mogą tej proporcji zmieniać¹¹.

[Akta kontroli str. 547-590]

2. Nienaliczenie lub ustalanie odsetek od zaległości na 31 grudnia 2024 r. w nieprawidłowych wysokościach.

[Akta kontroli str. 616-632]

Stwierdzone nieprawidłowości w ww. zakresie dotyczyły:

- a) nienaliczenia odsetek za zwłokę w § 0910, na kontach dłużników nr 0062 i 0078 dla których ogłoszono upadłość, co przedstawiono w poniższej tabeli.

Konto 221-10-(...)-0910-(...)					Naliczone odsetki na 31.12.2024 r.				
§ należności głównej	nr konta dłużnika	kwota zaległości na koncie 221 i w Rb-27 na 31.12.2024 r.	termin płatności z konta 221-(...)-0910, 0920	termin płatności z rejestru/decyzji	saldo konta 221-(...)-0910, 0920	w PK	z kalkulatora odsetek na stronie podatki.gov.pl	różnica (-) zaniżona wartość, (+) zawyżona wartość	§ odsetek
0580	0062	2 000,00	16.01.2024	23.12.2016**	226,00	0,00	1 634,00	-1 408,00	0910
0830	0078	1 077,04	16.01.2024	20.10.2011	12,00	0,00	1 481,00	-1 469,00	0910
Razem:		3 077,04			238,00	0,00	3 115,00	-2 877,00	

**nowy termin płatności po odwołaniu, od którego naliczono odsetki na koncie 0062 nowy termin 19.04.2017.

¹¹ Wyrok WSA w Warszawie V SA/Wa 4218/15 z 17 maja 2016 r.

Powyższe działanie narusza art. 107 § 3 ustawy Ordynacja Podatkowa, gdyż ogłoszenie upadłości podatnika lub jego następcy prawnego nie ma wpływu na naliczanie odsetek za zwłokę w odniesieniu do osoby trzeciej. W konsekwencji ww. działania w sprawozdaniu Rb-27 za okres sprawozdawczy roczny na 31 grudnia 2024 r. wykazano odsetki w § 0910 w zaniżonej wysokości o 2 877,00 zł oraz naruszono art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, w myśl którego jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych.

Wojewódzki Inspektor wyjaśniła, że: (...) ówczesny Wojewódzki Inspektor oraz ówczesny Główny Księgowy jednostki podjęli decyzję o nienaliczaniu odsetek od wskazanych należności po dniu ogłoszenia upadłości, uznając, że ich dochodzenie miałoby charakter wyłącznie formalny i nie przyniosłoby realnego skutku finansowego. Albowiem z normy zawartej w art. 92 ust.1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2025 r., poz. 614 ze zm.) wynika, że odsetki należne za okres po ogłoszeniu upadłości mogą zostać zaspokajane z innego niż masa upadłości mienia upadłego.

Tymczasem stan sprawy ww. dłużników z dużym prawdopodobieństwem wskazywał, że należności te nie zostaną w żadnym stopniu zaspokojone, gdyż nie będzie innego majątku upadłego, z którego można poprowadzić skuteczną egzekucję odsetek naliczanych po ogłoszeniu upadłości. Natomiast dalsze naliczanie odsetek po dniu ogłoszenia upadłości stanowiłoby jedynie zwiększanie salda należności bez realnych możliwości egzekucji tych należności.

Nadmieniam, że ogłoszenie upadłości nie stanowi podstawy do nienaliczania dalszych odsetek za zwłokę, należnych za okres po ogłoszeniu upadłości. Ogłoszenie upadłości podatnika nie stanowi okoliczności zwalniających z zapłaty należnych odsetek wierzycielom przypadających za czas po wydaniu postanowienia o upadłości. Pomimo ogłoszenia upadłości odsetki za zwłokę nalicza się w stosunku do upadłego również za okres po dniu ogłoszenia upadłości, ale nie podlegają one zaspokojeniu z masy upadłości.

[Akta kontroli str. 633-650, 616]

- b) ustalenie w niewłaściwej wysokości naliczonych odsetek na 31 grudnia 2024 r. na kontach dłużników.

Stwierdzono, że naliczone na 31 grudnia 2024 r. odsetki w §§ 0910 i 0920 wynosiły łącznie 20 726,16 zł zamiast 21 726,15 zł (różnica 999,99 zł¹²), z tego ich wysokość zaniżono o 1 012,99 zł, zawyżono o 13,00 zł.

Powyższe działanie narusza art. 24 ust. 3 ustawy o rachunkowości zobowiązujący do prowadzenia ksiąg rachunkowych zapewniając bezbłądność stosowanych procedur obliczeniowych oraz art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, w myśl którego jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych. W konsekwencji ww. działania w sprawozdaniu Rb-27 za okres sprawozdawczy roczny na 31 grudnia 2024 r. wykazano odsetki w nieprawidłowych wysokościach.

Wyjaśnienie złożyła Wojewódzki Inspektor podając: (...) przyczyną naliczenia odsetek w nieprawidłowych wysokościach u dłużników nr 0052, 0056 oraz 0069 były prawdopodobnie pomyłki w określeniu daty początkowej liczenia zaległości oraz zaokrąglaniu kwot naliczonego podatku.

[Akta kontroli str. 651-683, 635]

¹² 0910 zaniżono o kwotę 95,88 zł, zawyżono o 13,00 zł; 0920 zaniżono o kwotę 917,11 zł.

2.2. Należności niewymagalne i windykacja należności.

W Wojewódzkim Inspektoracie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty ogółem w kwocie 71 583,82 zł, co jest zgodne danymi wykazanymi w kolumnie nr 11 rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych na koniec 2024 r w poszczególnych §§ klasyfikacji budżetowej. Natomiast wykazana w ww. sprawozdaniu kwota 67 870,82 zł stanowiąca zaległości wymagalne nie jest zgodna z zestawieniem należności wg kontrahentów na dzień 31 grudnia 2024 r, co szerzej opisano w pkt 14.1. niniejszego dokumentu.

[Akta kontroli str. 700-703, 450-479, 807-808]

Ponadto kontrolująca dokonała wrywkowego sprawdzenia dokumentacji w zakresie prowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat windykacji należności zaległych, dotyczącej 15 dłużników posiadających zaległości z ustalonym terminem pomiędzy 19 listopada 2003 r. a 2 października 2019 r. w § 0570 na kwotę 4 100,00 zł, § 0580 na kwotę 2 000,00 zł, § 0830 na kwotę 9 611,31 zł pod kątem skuteczności windykacji zadłużenia.

[Akta kontroli str. 704-707]

We wszystkich przypadkach stwierdzono wszczęcie przez jednostkę czynności windykacyjnych poprzez wysłanie upomnień i wystawienie tytułów wykonawczych.

Ustalono, m.in. że dla:

- 10 dłużników ostatnie tytuły wykonawcze zostały wysłane w 2017 r.,
- 2 dłużników ostatnie tytuły zostały wystawione w 2011 r i 2012 r.,
- większość z prowadzonych spraw zakończyło się bezskuteczną egzekucją oraz umorzeniem postępowania.

Wskazuję, że proces windykacji należy prowadzić tak, aby zapewnić wykonanie dyspozycji ustalonej w art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

3. Polityka rachunkowości i prowadzenie ksiąg rachunkowych.

W okresie objętym kontrolą dokumentacja określająca politykę rachunkowości wprowadzona zarządzeniem Wojewódzkiego Inspektora¹³ spełniała wymagania art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zawierała ona jednak uproszczenia, niedozwolone przepisami prawa, tj. w:

[Akta kontroli str. 35-83]

1. Dziale V pkt e załącznika nr 7 do Aneksu nr 1/2023 do Zarządzenia nr 16/2021 i pkt 18 ppkt e załącznika nr 3 do Zarządzenia Nr 16/2024 wprowadzono uproszczenie, według którego przy zakupach i usługach gotówkowych odstąpiono od zasady ujmowania wszystkich zakupów i usług na kontach rozrachunkowych. Stwierdzono, że przyjęte rozwiązanie nie odzwierciedla wszystkich etapów rozliczeń poprzedzających dokonanie wydatków i pozostaje w sprzeczności z art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Ponadto, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o rachunkowości, konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w szczególności dla rozrachunków z kontrahentami i pracownikami, a ustawodawca nie przewidział możliwości rezygnacji z tego obowiązku.

W wyjaśnieniu Wojewódzki Inspektor podała, że: *Uproszczenie (...), miało na celu ograniczenie pracochłonności ewidencji księgowej oraz przyspieszenie procesu rozliczeń drobnych wydatków realizowanych gotówkowo. Decyzja ta była motywowana względami praktycznymi oraz potrzebą usprawnienia operacyjnej obsługi finansowej (...).*

[Akta kontroli str. 50, 60, 85-86]

¹³ Zarządzenie nr 16/2021 Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 31 maja 2021 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w Opolu z późn. zm.

2. Pkt VII ppk 4 Zarządzenia nr 16/2021 zawiera uproszczenie polegające na przyjmowaniu stanu ewidencyjnego za rzeczywisty stan inwentaryzowanych substancji płynnych. Rozwiązanie to pozostaje w sprzeczności ze stanowiskiem Komitetu Standardów rachunkowości zaprezentowanym w Uchwale Nr 5/2016 z dnia 26 kwietnia 2016 r., w sprawie inwentaryzacji drogą spisu z natury zapasów materiałów, towarów, wyrobów gotowych i półproduktów. W myśl przytoczonej Uchwały celem inwentaryzacji zapasów drogą spisu z natury powinno być ustalenie przez pomiar rzeczywistego ilościowego i jakościowego stanu zapasów na określony dzień, jego wycena, porównanie z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienie i rozliczenie ewentualnych różnic inwentaryzacyjnych, aby zapewnić wiarygodność rezultatów przeprowadzonego spisu z natury.

Wojewódzki Inspektor wyjaśniła: *Uproszczenie (...) zostało wprowadzone w celu usprawnienia procesu inwentaryzacji oraz ograniczenia uciążliwości pomiarów w warunkach utrudnionego dostępu do rzeczywistych zasobników (np. zbiorników paliwa w pojazdach służbowych). Rozwiązanie to miało charakter praktyczny i było stosowane w dobrej wierze, w oparciu o przyjęte wewnętrznie procedury ewidencji i kontroli zużycia materiałów pędnych.*

Niemniej jednak, zidentyfikowana niezgodność z zasadami określonymi w Uchwale nr 5/2016 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie inwentaryzacji drogą spisu z natury zapasów, materiałów, towarów, wyrobów gotowych i półproduktów zostanie uwzględniona przy aktualizacji wewnętrznych procedur inwentaryzacyjnych, tak aby były one w pełni zgodne z obowiązującymi standardami rachunkowości oraz zapewniały rzetelność i wiarygodność danych wynikających z przeprowadzonego spisu z natury. (...).

[Akta kontroli str. 757-766]

Księgi rachunkowe były prowadzone z wykorzystaniem programu Finansowo-Księgowego xxx firmy xxx.

- 3.1. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie poprawności formalnej dowodów księgowych i zapisów księgowych.
1. Dokonanie przypisu należności w nieprawidłowym okresie sprawozdawczym.
- Ustalono, że 12 kwietnia 2024 r. na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu, ZUS dokonał wpłaty kwoty 7 110,50 zł z tytułu zwrotu przekroczenia rocznej podstawy wymiaru składek. Z zapisów ewidencji księgowej wynika, że przypisu należności z ww. tytułu w § 0940¹⁴ dokonano na podstawie dowodów PK nr 45 i 46 z 12 kwietnia 2024 r., tj. w dniu zwrotu zamiast pod datą ustalenia należności. Deklaracje korygujące na podstawie których ustalono należność do zwrotu tj.:
- 1 172,24 zł sporządzono 19 lutego 2024 r., wysłano 26 lutego 2024 r.,
 - 5 938,26 zł sporządzono 3 marca 2024 r., wysłano 4 marca 2024 r.

Zatem przypis powinien zostać ujęty w ewidencji księgowej na koncie 221 w m-cu powstania zdarzenia gospodarczego, tj. sporządzenia i złożenia korekty deklaracji do ZUS. Powyższe działanie narusza przepisy:

- art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w myśl którego do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym,
- art. 24 ust. 2, 3, 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości w zakresie zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych, tj. m.in. księgi rachunkowe powinny odzwierciedlać stan

¹⁴ 0940 - wpływy z rozliczeń, zwrotów z lat ubiegłych.

rzeczywisty, czyli należy ujmować w nich etapy poprzedzające płatność dochodów (przypisy),

- art. 40 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, wg którego jednostki sektora finansów publicznych prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej ustawie,
- załącznika nr 7 pn. „Zakładowy plan kont” do Aneksu nr 1/2023 do Zarządzenia nr 16/2021, wg którego na stronie WN konta 221 ujmuje się ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych.

Ponadto powyższa nieprawidłowość rzutowała na rzetelność sporządzonego sprawozdania budżetowego Rb-27 wg stanu na 31 marca 2024 r., bowiem nie uwzględniono w nim danych w kolumnie nr 7 Należności oraz nr 11 Należności pozostałe do zapłaty ogółem.

Wyjaśnienie złożyła Wojewódzki Inspektor podając, że: *Dokonanie zapisu w terminie 12.04.2024 r. wynikało z przyjętej praktyki ewidencyjnej, polegającej na ujmowaniu należności w momencie faktycznego wpływu środków na rachunek bankowy jednostki, a nie na etapie sporządzenia deklaracji korygujących (...). Nieprawidłowość ta wynikała z błędnej interpretacji momentu powstania należności do zwrotu oraz niedopatrzenia pracownika prowadzącego księgi rachunkowe. (...) Jednocześnie informuję, że na przyszłość zostaną podjęte działania korygujące w zakresie obiegu dokumentów i zasad ewidencji, tak aby ujmowanie przypisów następowało zgodnie z datą dokumentu źródłowego, tj. deklaracji korygujących.*

[Akta kontroli str. 480-509]

2. Niewłaściwe ujęcie w księgach rachunkowych odsetek w § 0910, w związku z otrzymaną wpłatą z Urzędu Skarbowego w kwocie 171,08 zł zaewidencjonowaną na koncie 221-10- (...) -0278.

Ustalono, że 3 kwietnia 2024 r. ww. wpłatę rozksięgowano w niżej opisany sposób:

- 158,10 zł na należność główną w § 0570 – po zaksięgowaniu spłacono całkowicie zaległość,
- 12,98 zł na odsetki w § 0910 – po zaksięgowaniu powstała nadpłata.

W wyniku analizy dokumentacji w tym zakresie, stwierdzono:

- a) brak naliczenia na 31 marca 2024 r. odsetek od zaległości wynoszącej 158,10 zł na ww. koncie, co było niezgodne z:
- art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, wg którego odsetki od nieterminowych płatności nalicza się i ewidencjonuje nie później niż na koniec każdego kwartału,
 - § 11 rozdziału 2 rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych(...)¹⁵, wg którego odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.
- b) niewykazanie w sprawozdaniu Rb-27 na 30 czerwca 2024 r. nadpłaty w kwocie 12,98 zł widniejącej w ewidencji księgowej, czym naruszono przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁶,

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, Dz. U. z 2020 r. poz. 342 z późn. zm.

¹⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 454 z późn. zm.

- c) niedokonanie z datą wpłaty, lub we właściwym okresie sprawozdawczym przypisu należności z tytułu naliczonych i wpłaconych przez Urząd Skarbowy odsetek w kwocie 12,98 zł czym naruszono art. 24 ust. 2, 3, 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości w zakresie zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych, tj. m.in. księgi rachunkowe powinny odzwierciedlać stan rzeczywisty, czyli należy ujmować w nich etapy poprzedzające płatność dochodów (przypisy), co w konsekwencji rzutowało na rzetelność sporządzenia sprawozdania Rb-27 na 31 marca 2024 r.

Wojewódzki Inspektor podała: (...) *Odsetki od kwoty zaległości 158,10 zł nie przekraczały trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora (...). Obecnie kwota ta wynosi 8,70 zł. W związku z powyższym odsetki nie zostały naliczone i nie dokonano przypisu za I kwartał 2024 r. (...). Nieujęcie w sprawozdaniu Rb-27 kwoty nadpłaty 12,98 zł wynikającej z ewidencji księgowej było konsekwencją przeoczenia(...). Niedokonanie przypisu odsetek w kwocie 12,98 zł wynikało z powielenia pomyłki pracownika księgującego operacje. Przypis został dokonany 30 sierpnia 2024 r. (...).*

Wskazuję, że przytoczone stwierdzenie, iż odsetki nie przekraczały kwoty 8,70 zł jest błędne, bowiem termin płatności należności głównej ustalony był na 5 września 2023 r., a odsetki za zwłokę liczone zgodnie z art. 53 § 1 Ordynacji Podatkowej na 31 marca 2024 r. wynosiły 13,00 zł¹⁷.

[Akta kontroli str. 591-615, 508-509]

3. Nieprowadzenie ewidencji szczegółowej do kont 221-10-500-50001-0940 i 221-10-500-50001-0970 wg dłużników.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że ewidencję szczegółową dochodów w § 0940 z tytułu rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych oraz w § 0970 wpływy z różnych dochodów prowadzono jedynie wg podziałek klasyfikacji budżetowej, nie zapewniając podziału na kontrahentów. Takie działanie jest niezgodne z zapisami załącznika nr 3 do rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych(...) oraz zasadami funkcjonowania konta 221 określonymi w polityce rachunkowości.

Wojewódzki Inspektor podała, że: (...) *Brak prowadzenia ewidencji szczegółowej do kont 221-10-500-50001-0940 i 221-10-500-50001-0970 wynika z dotychczasowej praktyki księgowania należności od jednego dłużnika – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Dotychczas nie zdarzyło się, aby na tych kontach były księgowane należności od innych dłużników. Nieprawidłowość ta wynikała z przeoczenia zmian w polityce rachunkowości oraz jej praktycznego stosowania.*

[Akta kontroli str. 510-513, 507, 504-505]

4. Ewidencjonowanie w księgach rachunkowych na koncie 221-10-(...) odpisów należności po stronie WN ze znakiem minus, zamiast po stronie MA ze znakiem plus.

Na niżej wymienionych kontach stwierdzono następujące zapisy:

- WN 221-10-500-50001-0570-0376 na podstawie PK nr 43 z 8 kwietnia 2024 r na kwotę minus 2 000,00 zł (-2 000,00 zł),
- WN 221-10-500-50001-0640-0495 na podstawie PK nr 237 z 23 grudnia 2024 r. na kwotę minus 16,00 zł (-16,00 zł)

Natomiast z przedłożonej dokumentacji wynika, że istniały dokumenty źródłowe ustalające należności w ww. §§ uzasadniające dokonanie:

- przypisu należności, tj. decyzja nr 7/2024 oraz upomnienie nr 21/2024, w określonych kwotach,

¹⁷ Naliczenie odsetek znajduje się w aktach kontroli.

- odpisu należności, tj. decyzja Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: PUOKiK) oraz odwołanie złożone do PUOKiK.
Zapisy ze znakiem minus na stronie WN konta 221 sugerują, że nie są to operacje gospodarcze, ale storno błędnych zapisów.

Powyższe działanie narusza:

- art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, wg którego zapisy operacji gospodarczych ewidencjonowanych w księgach rachunkowych powinny być zgodne z treścią ekonomiczną wykonywanych operacji. Zapis ten oznacza, że odpisy należności, zarówno w efekcie ich uchylenia, umorzenia jak i zmniejszenia na skutek zmian uzasadnionych nowymi zdarzeniami¹⁸ powinny być ujmowane na stronie MA konta 221,
- zasady funkcjonowania konta 221 opisane w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych(...) ¹⁹, na którym po stronie Ma konta 221 ujmuje się m.in. odpisy (zmniejszenia) należności.

Wojewódzki Inspektor wyjaśniła: *Nieprawidłowe ujęcie wynikało z błędnej interpretacji zasad funkcjonowania konta 221 oraz braku rozróżnienia pomiędzy stornem błędu a prawidłowym ujęciem zmniejszenia należności. (...)*

Wskazuję, że art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości dopuszcza możliwość dokonywania zapisów ujemnych tylko w przypadku stwierdzonych błędów.

[Akta kontroli str. 514-540, 422, 434, 508]

5. Niezapewnienie właściwego udokumentowania ujmowanych w księgach rachunkowych operacji gospodarczych.

Ustalono, że dowód PK nr 51 z 22 kwietnia 2024 r. zaewidencjonowany na koncie 221-10-500-50001-0970 w kwocie 0,11 zł nie wskazywał jednoznacznie treści ekonomicznej operacji gospodarczej, której dotyczył. W treści przedłożonego PK ujęto opis „wynagrodzenie przysł. płat. od wyp. świadczeń z ub. chorobowego”. W myśl art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości w związku z art. 22 ust. 1 i 23 ust. 2 pkt 3 tej ustawy dowód księgowy powinien dokumentować konkretną operację, zawierać opis tej operacji. W ww. PK nie wskazano:

- czy jest to korekta,
- okresu oraz dokumentu pierwotnego w przypadku dokonywania korekty.

Powyższe działanie narusza art. 24 ust 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości, w myśl którego zapisy powinny być tak udokumentowane aby możliwa była identyfikacja dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.

Wyjaśnienie złożyła Wojewódzki Inspektor podając: *Operacja gospodarcza (...) to korekta wynagrodzenia przysługującego płatnikowi z tytułu wypłaty świadczeń z ubezpieczenia chorobowego. Dokument pierwotny na 0,11 zł był zaksięgowany w 03/2024 r.*

Brak precyzyjnego opisu wynikał z niedostatecznej staranności przy sporządzaniu dowodu PK – nie uszczegółowiono informacji o okresie rozliczeniowym ani o dokumencie pierwotnym. (...).

[Akta kontroli str. 260, 541-546, 510-511, 508]

¹⁸ Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, Dz. U. z 2020 r. poz. 342 z późn. zm.

6. Niedokonywanie zapisów w księgach rachunkowych dotyczących zmniejszenia odpisów aktualizujących w związku z zapłatą należności.

Ustalono, że na stronie WN konta 290 nie dokonano zmniejszenia wartości dokonanego odpisu w wyniku częściowej spłaty zadłużenia w 2023 r., w wysokości 2 643,92 zł²⁰, czym naruszono:

- pkt 10 załącznika nr 3²¹ pn. „Metody wyceny aktywów i pasywów w Wojewódzkim Inspektoracie”, zgodnie z którym aktualizacja należności ujmowana jest na koncie 290,
- pkt II ppkt 14 załącznika nr 5²² pn. „Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych w Wojewódzkiej Inspektoracie Inspekcji Handlowej” oraz art. 24 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi do ksiąg rachunkowych należy wprowadzać kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe tak aby zapisy w księgach odzwierciedlały stan rzeczywisty,
- zasady klasyfikacji zdarzeń opisane w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, (...) ²³,

Wojewódzki Inspektor wyjaśniła: *Różnice widniejące na kontach 290 i 221 są wynikiem braku księgowania zmniejszających odpis aktualizujący po dokonanych wpłatach dłużnika. (...) z niedopatrzenia pracowników (...).*

Wskazuję, że konto 290 jest niezbędne dla właściwej wyceny bilansowej należności i wpływa na wysokość wyniku finansowego i zapewnienie wiarygodności sprawozdań finansowych jednostki. Ponadto w art. 35c ustawy o rachunkowości uregulowano, że w przypadku ustania przyczyny, przez co należy także rozumieć spłatę należności lub jej część dla której dokonano odpisu aktualizującego należności, równowartość całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa wartość danego składnika aktywów i podlega zaliczeniu odpowiednio do pozostałych przychodów operacyjnych lub przychodów finansowych.

[Akta kontroli str.684-699, 637, 58-59, 42-43, 883]

7. Ewidencjonowanie wypłat wynagrodzeń pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” zamiast na koncie 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”. Powyższe działanie narusza postanowienia Załącznika nr 7 do Aneksu nr 1/2023 do Zarządzenia nr 16/2021 i art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości oraz załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Wojewódzki Inspektor podała, że: *Zgodnie z załącznikiem nr 7 do Aneksu nr 1/2023 do Zarządzenia nr 16/2021, ewidencja wynagrodzeń powinna być prowadzona na koncie 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, z zachowaniem szczegółowości poprzez imienne karty wynagrodzeń poszczególnych pracowników. Konto to służy zarówno do ewidencji naliczeń wynagrodzeń, jak i do rozrachunków związanych z ich wypłatą.*

²⁰ §§ 0830, 0920.

²¹ Załącznik nr 3 do Zarządzenia nr 16/2021 z 31 maja 2021 r. w sprawie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości.

²² Załącznik nr 5 do Aneksu nr 1/2023 do Zarządzenia nr 16/2021 z 31 maja 2021 r. w sprawie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości.

²³ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, Dz. U. z 2020 r. poz. 342 z późn. zm.

Ujęcie przelewów wynagrodzeń pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” wynikało z przyjętego, błędnego sposobu ewidencjonowania wypłat. W rezultacie techniczna realizacja wypłat, tj. przelewy środków na indywidualne rachunki bankowe pracowników, była ewidencjonowana na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”, zamiast na koncie 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”.

[Akta kontroli str. 262-265, 273-276, 248]

8. Ewidencjonowanie zwrotu wydatków poniesionych przez pracowników na zakupy dokonane na rzecz Wojewódzkiego Inspektoratu na koncie 240 (w analityce), zamiast na koncie 234. Powyższe działanie narusza postanowienia Załącznika nr 7 do Aneksu nr 1/2023 do Zarządzenia nr 16/2021.

Wojewódzki Inspektor podała, że: (...) Przyczyną nieprawidłowej ewidencji była niewłaściwa kwalifikacja księgowa operacji przez pracownika odpowiedzialnego za dekretowanie dokumentów księgowych. Zwroty wydatków poniesionych przez pracowników na zakupy dokonane na rzecz Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu zostały błędnie ujęte na koncie 240 – „Pozostałe rozrachunki” zamiast na koncie 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”.

[Akta kontroli str. 268, 53, 86]

9. Dokonanie w dniach 17 i 18 kwietnia 2024 r. wypłaty środków w łącznej wysokości 8 000,00 zł z rachunku bankowego jednostki na rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych bez udokumentowania tej operacji poleceniem wypłaty.

Działanie to narusza pkt 41 Załącznika nr 6 do Zarządzenia nr 16/2021, zgodnie z którym w przypadku braku dowodu źródłowego pracownik Wydziału Budżetowo-Administracyjnego zobowiązany jest do sporządzenia polecenia wypłaty.

Wojewódzki Inspektor podała, że: Dyspozycja wypłaty środków (...) została przekazana ustnie pracownikowi sporządzającemu przelewy przez Głównego Księgowego. Nie został sporządzony dokument – polecenie wypłaty. Nie jest znana przyczyna niesporządzenia dokumentu.

[Akta kontroli str. 292-296, 69, 84]

10. Niewykazanie w zaewidencjonowanym raporcie kasowym nr 27 z dnia 27 grudnia 2024 r. przychodu w wysokości 1 150,35 zł oraz rozchodu w wysokości 1 165,76 zł, pomimo że operacje te zostały ujęte w raporcie kasowym kasjera (RK nr 29/2024). Działanie to narusza art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zapisy w księgach rachunkowych powinny odzwierciedlać stan rzeczywisty.

Wojewódzki Inspektor podała, że: (...) Przyczyną niewykazania powyższych kwot w raporcie kasowym było błędne ujęcie tych operacji w wyciągu bankowym, mimo że zostały one zrealizowane w formie gotówkowej. W konsekwencji transakcje te zostały zaksięgowane jako operacje bankowe, a nie kasowe, co doprowadziło do niezgodności między raportem kasowym a rzeczywistymi operacjami finansowymi jednostki.

[Akta kontroli str. 326, 318-325, 85]

11. Ujęcie w ewidencji księgowej nieprawidłowych numerów identyfikacyjnych raportów kasowych, co skutkowało rozbieżnością pomiędzy faktycznymi numerami raportów a numerami wskazanymi w systemie Progman Finanse.

Działanie to narusza art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zapis księgowy powinien określać numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu.

Wojewódzki Inspektor podała, że: (...) Przyczyną powstałej rozbieżności w numeracji raportów kasowych było prowadzenie raportów kasowych w formie papierowej, które

były numerowane niezależnie od numeracji generowanej automatycznie przez system Progman. W wyniku tego doszło do niespójności między numerami raportów w obu źródłach danych. Brak synchronizacji numeracji pomiędzy systemem Progman Finanse a ręcznie sporządzanymi raportami kasowymi był wynikiem błędu braku wdrożonej procedury weryfikującej spójność danych między systemami.

[Akta kontroli str. 327, 298-326, 85]

12. Niesporządzenie raportów kasowych na koniec miesiąca (kwiecień i grudzień 2024 r.) stanowi naruszenie:

- pkt 42 Załącznika nr 6 do Zarządzenia nr 16/2021,
- pkt VIII ppkt 11 Załącznika nr 11 do Zarządzenia nr 16/2021,

zgodnie z którymi raport kasowy powinien być sporządzany za każdy zakończony okres obrotowy, w celu prawidłowego rozliczenia gotówki i zamknięcia zapisów kasowych.

Wojewódzki Inspektor podała, że: *Przyczyną niesporządzenia raportu kasowego (...) był brak operacji kasowych w tych dniach, co skutkowało zaniechaniem sporządzenia raportów za wskazane okresy przez kasjera jednostki.*

[Akta kontroli str. 298-326, 69, 74, 86]

13. Brak bieżącego przeksięgowania pomiędzy paragrafami wydatków za pomocą dowodu PK – „Polecenie księgowania” na koncie 130 w przypadku wypłaty gotówki z kasy w innym paragrafie klasyfikacji budżetowej niż „pogotowie kasowe” spowodowało w grudniu 2024 r.:

- zawyżanie obrotów na koncie 130 w paragrafie 4300 o kwotę 890,35 zł²⁴,
- zaniżenie obrotów na koncie 130 w paragrafie 4210 o kwotę 1 165,22 zł.

Powyższe działanie narusza art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym księgi rachunkowe powinny odzwierciedlać stan rzeczywisty.

Wojewódzki Inspektor podała, że: *W jednostce nie była stosowana zasada przeksięgowywania środków pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej w przypadku wypłaty gotówki z kasy z innych paragrafów niż paragrafy przeznaczone na „pogotowie kasowe”. Dopiero w późniejszym terminie uzupełniano środki w kasie poprzez wpływy z odpowiedniego paragrafu.*

[Akta kontroli str. 286, 270, 328-329, 84-85]

14. Niewłaściwy sposób zaewidencjonowania faktury zakupu biletów MZK na kwotę 130,00 zł. Ustalono, że dokument ten został ujęty 14 lutego 2020 r. po stronie WN 234 w korespondencji ze stroną MA 101, co spowodowało powstanie salda po stronie WN 234, które sugeruje należność na rzecz Wojewódzkiego Inspektoratu od byłego pracownika. Ponadto Główna Księgowa poinformowała, że nie odnotowano rozchodu zakupionych biletów, co jest potwierdzone protokołem z inwentaryzacji na dzień 31 grudnia 2024 r.

Zaewidencjonowanie faktury w powyższy sposób było niezgodne z zasadami opisanymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych(...).

Z informacji podanej 28 grudnia 2020 r. na stronie internetowej pop.mzk.opole.pl wynika, że dotychczas obowiązujące bilety jednorazowe miały ważność do 30 czerwca 2021 r. i nie podlegały wymianie ani zwrotowi²⁵. Mając na uwadze powyższe stwierdzono, że doszło do naruszenia zasad gospodarowania środkami publicznymi o których mowa w

²⁴ Faktycznie wydatki poniesiono w sierpniu w wysokości 437,25 zł, wrześniu 229,50 zł, październiku 221,60 zł, listopadzie 2,00 zł.

²⁵ <https://pop.mzkopole.pl/2020/12/>

art. 44 ust. 3 pkt 1, ustawy o finansach publicznych, w myśl którego wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny. Podejmowane działania powinny być odpowiednie do potrzeb.

Wojewódzki Inspektor wyjaśniła: (...) *Saldo to powstało w wyniku błędnego zaksięgowania faktury (...) po stronie Wn konta 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, zamiast prawidłowego ujęcia jako koszt jednostki budżetowej. W wyniku powyższego błędu ewidencyjnego w księgach rachunkowych zostało nieprawidłowo wykazane saldo rozrachunków z pracownikiem, mimo że w rzeczywistości nie dotyczyło ono żadnego pracownika. Zakupione bilety pozostały fizycznie w sekretariacie jednostki.*

Celem zakupu biletów było zabezpieczenie potrzeb służbowych związanych z realizacją zadań jednostki – w szczególności zapewnienia możliwości przemieszczania się pracowników po terenie miasta w związku z prowadzonymi kontrolami oraz innymi czynnościami wynikającymi z obowiązków służbowych. Ilość zakupionych biletów została oszacowana na podstawie zapotrzebowania z lat poprzednich, a ich wydawanie miało następować sukcesywnie, w miarę potrzeb.

Zakupione bilety nie zostały jednak wykorzystane w okresie ich ważności z powodu wprowadzenia zakazu korzystania ze środków komunikacji miejskiej przez ówczesnego Wojewódzkiego Inspektora w związku z ograniczeniami wynikającymi z pandemii COVID-19.

[Akta kontroli str. 822-830, 793, 878-880]

15. Niewłaściwe zaewidencjonowanie w systemie Progman Finanse kwoty w wysokości 1 167,27 zł, dotyczącej zasiłku chorobowego pracownika, ekwiwalentu za odzież i pranie oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Ustalono, że zobowiązanie zostało ujęte na koncie 240-10-500-50001-4020-0381 w paragrafie 4020, a powinno zostać zaklasyfikowane odpowiednio w paragrafach 4110, 3020 i 4040. Działanie to narusza załącznik nr 3 do rozporządzenia w sprawie w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...). Zgodnie z komentarzem do planu kont²⁶, ewidencja analityczna zobowiązań powinna być prowadzona z jednoczesnym wskazaniem właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej, co w niniejszym przypadku nie zostało zachowane.

Wojewódzki Inspektor wyjaśniła, że: (...) *że przyczyną ujęcia w ewidencji księgowej Progman Finanse kwoty 1 167,27 zł na koncie 240-10-50001-4020-0381, zamiast w rozbiciu na właściwe paragrafy klasyfikacji budżetowej (3020, 4040 oraz 4110), był błąd pracownika wprowadzającego dane do systemu finansowo-księgowego Progman-Finanse.*

W 2023 roku nastąpiła zmiana oprogramowania finansowo-księgowego w jednostce. W poprzednio używanym systemie (FKF) należności wykazywane były na koncie 240-140 „Wynagrodzenie po zmarłym pracowniku” i nie były księgowane w rozbiciu na poszczególne paragrafy klasyfikacji budżetowej.

Dane te zostały przeniesione do nowego systemu – Progman Finanse – w sposób zbiorczy i domyślnie zaksięgowane na paragrafie 4020, bez przypisania do właściwych paragrafów.

[Akta kontroli str. 363, 376, 392-393]

4. Realizacja wydatków w układzie zadaniowym.

W 2024 r. Wojewódzki Inspektorat realizował wydatki kwalifikowane do funkcji 6. Polityka gospodarcza kraju, zgodnie z pismem Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego²⁷ w sprawie planu finansowego w układzie zadaniowym wg podzadań i działań wraz z celami,

²⁶ Komentarz do planu kont pod redakcją Marii Augustowskiej i Wojciecha Rupa dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych oraz dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego, wydanie XXII.

²⁷ Pismo nr FB.I.3111.18.2024.ML z dnia 5 kwietnia 2024 r.

miernikami i ich wartościami planowanymi do osiągnięcia w 2024 r. dla części 85/16 - województwo opolskie. Funkcja realizowana była przez 1 zadanie 6.5.W Ochrona konkurencji i konsumentów, 1 podzadanie 6.5.2.W Ochrona konsumentów i nadzór rynku oraz 1 działanie 6.5.2.2.W Realizacja kontroli w zakresie żywności, produktów nieżywnościowych i usług oraz paliw.

W załączniku nr 13 do zarządzenia nr 16/2021 Wojewódzkiego Inspektora, z dnia 31 maja 2021 r.²⁸ ustalono zasady i tryb planowania, wykonywania i monitorowania budżetu w układzie budżetu zadaniowego, ustalono cele i mierniki określające stopień realizacji celu dla poszczególnych szczebli klasyfikacji zadaniowej, sposób opracowywania i przekazywania informacji o wydatkach w ramach podzadania a także zasady monitoringu wydatków. Za wyznaczanie celów, określanie mierników budżetu zadaniowego odpowiadają kierownicy komórek organizacyjnych. W celu usprawnienia realizacji procesu planowania i wykonywania budżetu zadaniowego powołano Naczelnika Wydziału Nadzoru Rynku i Usług (dalej: Naczelnik WNRIU) na Koordynatora tych działań.

Ustalono, że Wojewódzki Inspektor sprawuje nadzór i kontrolę efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym na podstawie mierników stopnia realizacji celów w oparciu o dokument pn. „Analiza skuteczności i efektywności realizacji zadań za okres...”, stanowiący załącznik nr 1 do obowiązujących zasad w tym zakresie.

[Akta kontroli str. 708-710]

Dane do sprawozdań w zakresie wykonania mierników pochodziły z ewidencji kontroli mierników prowadzonej w arkuszu excel przez pracownika merytorycznego i przekazywane były do Głównej Księgowej, która ujmowała je w sprawozdaniu Rb- BZ1 za okres roczny.

[Akta kontroli str. 711-715]

5. Plan finansowy.

Plan finansowy Wojewódzkiego Inspektoratu na rok 2024 w dziale 500 Handel, rozdziale 50001 Inspekcja Handlowa został ustalony w kwocie 5 176 000,00 zł.

W badanym okresie dokonano następujących zmian w planie finansowym:

- 6 zwiększeń wydatków na łączną kwotę 267 508,91 zł, z przeznaczeniem na:
 - 1) uzupełnienie brakujących środków na wydatki bieżące – 186 000,00 zł z rezerwy utworzonej w budżecie Wojewody Opolskiego,
 - 2) sfinansowanie wypłaty odprawy emerytalnej dla członka korpusu służby cywilnej – 35 800,00 zł z rezerwy utworzonej w budżecie Wojewody Opolskiego,
 - 3) sfinansowanie dodatku służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego (wraz z pochodnymi) dla jednego urzędnika służby cywilnej w 2024 r. – 17 808,91 zł z rezerwy celowej poz. nr 20,
 - 4) pokrycie wydatków związanych z funkcjonowaniem Centrum Przetwarzania Danych, niezbędnego do działania systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją – 27 900,00 zł z rezerwy utworzonej w budżecie Wojewody Opolskiego;
- 8 przeniesień między paragrafami wydatków, dokonanych na podstawie decyzji Wojewody Opolskiego.

Po zmianach plan finansowy na rok 2024 w rozdziale 50001 ukształtował się w wysokości 5 443 508,91 zł. Wykonanie wydatków w tym rozdziale zamknęło się kwotą 5 441 930,87 zł, tj. 99,97% planu (nie wykorzystano 1 578,04 zł, w tym środki z rezerwy celowej w wysokości 1 573,23 zł).

[Akta kontroli str. 87]

²⁸ Zarządzenie Nr 16/2021 Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 31 maja 2021 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w Opolu.

Ustalono, że zmiany w planie finansowym wydatków w rozdziale 50001 przeprowadzane były na bieżąco.

[Akta kontroli str. 88-133]

6. Rozliczenie środków otrzymanych z: rezerwy celowej budżetu państwa i rezerwy wydatków utworzonej w budżecie Wojewody Opolskiego na 2024 r.

Stwierdzono, że Wojewódzki Inspektor otrzymał w roku 2024 środki z rezerwy celowej poz. 20 łącznie w wysokości 17 808,91 zł, które zostały przeznaczone na cel na jaki zostały przyznane, oraz wykorzystane zgodnie z klasyfikacją wydatków, czym wypełniono dyspozycję art. 154 ust. 7 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli str. 134-140]

Ponadto Wojewódzki Inspektor otrzymał środki w wysokości ogółem 249 700,00 zł w związku z utworzoną na podstawie art. 140 ust. 4 i 5 ustawy o finansach publicznych rezerwą wydatków w budżecie Wojewody Opolskiego na 2024 r., które zostały przeznaczone na cel na jaki zostały przyznane, oraz wykorzystane zgodnie z klasyfikacją wydatków z zastrzeżeniem opisanym poniżej.

Wojewódzkiemu Inspektoratowi Decyzją Wojewody Opolskiego z 16 czerwca 2024 r. przyznano środki z rezerwy utworzonej w budżecie Wojewody Opolskiego na 2024 r. w wysokości 35 800,00 zł w celu uzupełnienia środków na sfinansowanie wypłaty odprawy emerytalnej dla członka korpusu służby cywilnej. Jednostka wydatkowała na ten cel 35 750,22 zł, tj. o 49,78 zł mniej niż zaplanowano i nie zostały one zwrócone na rachunek bankowy Wojewody Opolskiego.

Wyjaśnienie złożyła Wojewódzki Inspektor podając, że: *niewykorzystana kwota w wysokości 49,78 zł, (...), nie została zwrócona, ponieważ środki te zostały przeznaczone na wypłatę wynagrodzenia dla członków korpusu służby cywilnej.*

Z powyższej odpowiedzi wynika, że środki w wysokości 49,78 zł zostały wykorzystane niezgodnie z przyznaną dyspozycją wynikającą z decyzji Wojewody Opolskiego²⁹. Należy podkreślić, że środki pochodzące z rezerwy mają charakter środków znaczonej dyspozycji i mogą być wydatkowane wyłącznie na cel wskazany w decyzji, a w przypadku ich niewykorzystania powinny zostać zwrócone do budżetu. Przeznaczenie ich na inny cel, stanowi naruszenie zasady gospodarki finansowej określonej w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli str. 141-150]

7. Informacja w zakresie zatrudnienia.

Na podstawie sprawozdania Rb-70³⁰ oraz sporządzonego na potrzeby kontroli zestawienia pn. Zatrudnienie w WIIH w roku 2024 ustalono, że w jednostce zatrudnione były osoby w ramach statusu:

- 01, tj. grupa nieobjęta mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, dla której plan zatrudnienia na rok 2024 ustalono na poziomie 5 etatów, natomiast zatrudnienie na 31 grudnia 2024 r. wyniosło 3 etaty (na dzień 31 grudnia 2024 r. wykazano w tej grupie również zatrudnienie odwołanego Wojewódzkiego Inspektora);
- 03, tj. członkowie korpusu służby cywilnej, dla której plan zatrudnienia na rok 2024 ustalono na poziomie 42 etatów, natomiast zatrudnienie na 31 grudnia 2024 r. wyniosło 35,125 etatu.

W trakcie roku:

- zatrudniono 4 osoby na łączny wymiar 4 etatów,

²⁹ Znak Decyzji 85/16.4143.6.32.2024.WOJ z 13 czerwca 2024 r.

³⁰ Rb-70 sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w Opolu od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 r. (z 10 stycznia 2025 r.)

- pracę zakończyło 5 osób, zwalniając 5 etatów,
- stanowisko Wojewódzkiego Inspektora piastowały 2 osoby, z czego jedna została odwołana, lecz na dzień 31 grudnia 2024 r. pozostawała w strukturze jednostki.

Kontrolująca ustaliła, że na 31 grudnia 2024 r. jednostka dysponowała 8,875 wolnymi etatami, z tego:

- w grupie 01 – w łącznym wymiarze 2 etatami, w tym jednym etatem zastępcy Wojewódzkiego Inspektora,
- w grupie 03 – w wymiarze 6,875 etatów.

W związku z wolnymi etatami Inspektor Wojewódzki wyjaśniła, że (...):

- 1) *W odniesieniu do wolnych etatów dla osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, których liczba na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 2 – w 2024 r. nie podejmowano działań zmierzających do ich obsadzenia. Przyczyną braku działań był brak wystarczających środków finansowych w planie budżetowym jednostki. Odwołanie poprzedniego Kierownika jednostki z dniem 28.06.2024 r. nie było równoznaczne z rozwiązaniem stosunku pracy, co skutkowało koniecznością zabezpieczenia środków na ewentualną wypłatę wynagrodzenia i odprawę pieniężną. Drugi z wakatów został obsadzony w roku 2025 w związku z decyzją o przeniesieniu na to stanowisko członka korpusu służby cywilnej.*
- 2) *W odniesieniu do wolnych etatów przeznaczonych dla członków korpusu służby cywilnej, których liczba na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 6,875 – w 2024 r. wyjaśniam, że w roku 2024 ogłoszono siedem naborów, z tego dwa nabory zakończyły się zatrudnieniem kandydatów, dwa zakończyły się bez wyboru kandydatów, dwa zakończono w związku z brakiem ofert, a jeden zakończył się rezygnacją wybranego kandydata.*

W trakcie 2024 roku przyjęto do pracy osoby obsadzając łącznie cztery etaty, w tym jedno stanowisko niemnożnikowe oraz trzy stanowiska mnożnikowe.

Wolne etaty w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w Opolu powstają głównie w wyniku rozwiązania umów o pracę z powodu warunków płacowych. Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przeprowadza nabory na wolne stanowiska pracy, ale ze względu na stosunek wynagrodzenia (płaca minimalna + ewentualny dodatek za wieloletnią pracę) do wymaganych kwalifikacji, większość naborów kończy się brakiem ofert, brakiem wyłonienia kandydata lub rezygnacją wyłonionego kandydata. W chwili obecnej wakaty występują przede wszystkim na stanowiskach inspektorów kontroli. Planuje się dalsze sukcesywne obsadzanie wolnych stanowisk pracy.

W 2025 roku został zmniejszony plan zatrudnienia na rok 2026. Na stanowiskach nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń ustalono plan na poziomie 4 etatów, a dla członków korpusu służby cywilnej ustalono plan zatrudnienia na poziomie 41 etatów.

[Akta kontroli str. 151-154]

8. Informacja w zakresie wynagrodzenia.

Analiza sprawozdania Rb - 28³¹ wykazała, że w Wojewódzkim Inspektoracie wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi wyniosły ogółem 4 793 323,46 zł, co stanowiło 88,08% wydatków poniesionych w badanym rozdziale w 2024 r. (5 441 930,87 zł), w tym:

- wynagrodzenia (w §§ 4010, 4020, 4040) w wysokości 3 986 305,96 zł,
- pochodne od wynagrodzeń (w §§ 4110, 4120, 4710) zrealizowano w kwocie 807 017,50 zł.

³¹ Rb-28 sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa okres sprawozdawczy: Roczny 2024.

Na podstawie zestawienia sporządzonego przez jednostkę na potrzeby kontroli ustalono, że największe wydatki dotyczyły płacy zasadniczej, która wyniosła 2 557 977,53 zł, co stanowi 64,17% wartości wynagrodzenia (3 986 305,96 zł).

[Akta kontroli str. 155]

8.1. Przyznane nagrody i premie.

Kwestie wypłacania nagród i premii Wojewódzki Inspektor uregulował w:

- Zarządzeniu nr 6/2019 z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu premiowania pracowników zatrudnionych na stanowiskach obsługi,
- Zarządzeniu nr 7/2020 z 26 listopada 2020 r. w sprawie zasad przyznawania nagród z funduszu nagród pracownikom Wojewódzkiego Inspektoratu.

[Akta kontroli str. 156-166]

Ogółem na nagrody i premie w roku 2024 wydatkowano kwotę 579 012,28 zł, co stanowi 22,64% w stosunku do wynagrodzenia zasadniczego, w tym:

- dla 42 pracowników korpusu służby cywilnej (przeciętne zatrudnienie: 33,29 etatu) – łączna kwota nagród wyniosła 543 609,85 zł,
- dla 5 pracowników spoza korpusu służby cywilnej (przeciętne zatrudnienie: 3,58 etatu) – łączna kwota wypłaconych premii i nagród wyniosła 35 402,43 zł.

Na przykładzie 7 członków korpusu służby cywilnej i 1 pracownika zatrudnionego na stanowisku obsługi, sprawdzono przestrzeganie zapisów ww. zarządzeń w zakresie wypłaconych nagród o łącznej wartości 126 126,83 zł.

[Akta kontroli str. 167-233]

Ustalono, że:

- a) nagrody wypłacone w czerwcu, październiku oraz 18 grudnia 2024 r. na łączną kwotę 40 050,00 zł dla 3 członków korpusu służby cywilnej zostały należycie uzasadnione. Tym samym Wojewódzki Inspektor dochował przesłanki określonej w art. 93 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej³² oraz postanowień Zarządzenia nr 7/2020.

[Akta kontroli str. 234]

- b) nagrody wypłacone w kwietniu i czerwcu 2024 r. na łączną kwotę 37 700,00 zł zostały przyznane bez pisemnego uzasadnienia, co stanowi nieprawidłowość, w tym:
- 30 300,00 zł dla członków korpusu służby cywilnej – naruszenie art. 93 ustawy o służbie cywilnej,
 - 7 400,00 zł dla pracownika niebędącego członkiem korpusu służby cywilnej – naruszenie § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 2 lutego 2010 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek.³³

W tych przypadkach nie wykazano spełnienia ustawowej przesłanki przyznania nagrody, jaką są szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej.

Wojewódzki Inspektor wyjaśniła, że: *Uzasadnienie do nagród wypłaconych w kwietniu i czerwcu 2024 r. zostało przekazane w formie ustnej pracownikom, którzy otrzymali nagrody. Uzasadnienie nie zostało odzwierciedlone w formie papierowej przez ówczesnego kierownika jednostki.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte, ale nie wpływa na ustaloną nieprawidłowość.

[Akta kontroli str. 235, 237-238]

- c) nagrody wypłacone w październiku i grudniu 2024 r. na łączną kwotę 48 376,83 zł, w tym:
- 39 900,00 zł dla członków korpusu służby cywilnej,

³² Dz. U. z 2024 r. poz. 409.

³³ Dz. U. z 2023 r. poz. 467 z późn. zm.

– 8 476,83 zł dla pracownika niebędącego członkiem korpusu służby cywilnej, zostały przyznane „za szczególne osiągnięcia i wyniki”, jednak bez wskazania – nawet w sposób ogólny – konkretnych sukcesów pracownika, które stanowiły podstawę przyznania gratyfikacji.

Przesłanka „szczególnych osiągnięć”, o której mowa w przepisach dotyczących nagród, wymaga choćby ogólnego uzasadnienia odnoszącego się do konkretnych rezultatów pracy, a jego brak należy uznać za uchybienie formalne.

Wojewódzki Inspektor wyjaśniła, że: (...) *nagrody wypłacone w październiku i grudniu 2024 r. w ocenie kierownika jednostki zawierają uzasadnienie (...) W formie pisemnej poprzez ogólny zapis „za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej i wyniki” uzasadniono wykonywanie przez pracowników zadań z dużym zaangażowaniem, rzetelnością i odpowiedzialnością. Wszyscy pracownicy, którzy otrzymali nagrody wykazują się wysokim poziomem kompetencji, sumiennością i troską o jakość wykonywanej pracy. W związku z powyższym przyznawane nagrody są wyrazem docenienia zaangażowania, profesjonalizmu oraz codziennego wysiłku wkładanego w realizację zadań ustawowych urzędu.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte, lecz nie wpływa na ustalone uchybienie. W decyzjach kierownika jednostki o przyznaniu nagród wskazano jedynie ogólny opis zaangażowania, bez odniesienia do konkretnych zadań lub osiągnięć, które mogłyby być zweryfikowane. W związku z tym, pomimo słusznej intencji docenienia pracowników, brak uzasadnienia uniemożliwia sprawdzenie, czy nagrody zostały przyznane zgodnie z ustawową przesłanką „szczególnych osiągnięć w pracy zawodowej”.

[Akta kontroli str. 236-238]

Ponadto stwierdzono:

1. Wypłacenie w roku 2024 pracownikowi poza korpusem służby cywilnej wyższej nagrody 0,44 zł niż wynikała z decyzji Wojewódzkiego Inspektora, czym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, według którego wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Wojewódzki Inspektor wyjaśniła, że: *Przyczyną wypłaty dla Pana (...) nagrody i premii w roku 2024 w wyższej wysokości niż wynika to z pism dotyczących przyznanych gratyfikacji są przeliczenia funduszu płac na koniec roku przez Głównego Księgowego i nie poinformowanie pracownika przygotowującego pismo o dokonanej korekcie/zmianie.*

[Akta kontroli str. 167, 239-240, 208-210, 238]

2. W § 3 ust. 9 Zarządzenia nr 7/2020 wskazano definicję nagrody wyłącznie w odniesieniu do członków korpusu służby cywilnej (art. 93 ustawy o służbie cywilnej), podczas gdy dokument ten reguluje również wypłatę nagród dla pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej, na podstawie § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zasad wynagradzania tych pracowników zatrudnionych w urzędach administracji rządowej oraz w innych jednostkach.

Wojewódzki Inspektor wyjaśniła, że: *Podano jedynie definicję nagrody w odniesieniu do członków korpusu służby cywilnej, pomimo iż Zarządzenie nr 7/2020 reguluje wypłatę nagród dla pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej, albowiem kryterium przyznania nagród wynikające z przepisu art. 93 ustawy o służbie cywilnej i § 10 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2010 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek (Dz. U. z 2023 r. poz. 467 z późn. zm.) jest tożsame zarówno dla*

pracowników służby cywilnej jak i pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej.

Wyjaśnienie nie zostało przyjęte, ponieważ brak wyraźnego wskazania w definicji nagrody, że obejmuje również pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej wprowadza niejasność, co do kręgu osób uprawnionych do nagrody.

[Akta kontroli str. 161, 239-242]

8.2. Dowody księgowe – listy płac.

Na przykładzie list płac sporządzonych w kwietniu i grudniu 2024 r. stwierdzono, że zostały przygotowane w arkuszu kalkulacyjnym excel i zawierały adnotację o kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej oraz zostały zatwierdzone do wypłaty. Do każdej listy płac sporządzony został dokument PK, zgodnie z pkt 48 ppkt 2 Załącznika nr 6 do Zarządzenia nr 16/2021.

[Akta kontroli str. 243-246]

Stwierdzona nieprawidłowość:

1. Brak zatwierdzenia list płac za kwiecień i grudzień 2024 r. sporządzonych w systemie płacowym *Progman*, który tworzy księgi rachunkowe, czym naruszono dział III pkt 3 Załącznik nr 5 do Aneksu nr 1/2023 do Zarządzenia nr 16/2021.
Wojewódzki Inspektor podała, że: (...) Przyczyną braku zatwierdzenia było niedopatrzenie proceduralne, polegające na nieprzeprowadzeniu końcowego etapu zatwierdzenia list w postaci wydruku z programu. Jednoczesne sporządzanie list płac w Excel-u oraz systemie Progman ma na celu uniknięcie błędów w naliczeniach składników wynagrodzenia. Błąd ten był niezamierzony i wynikał z dużego obciążenia pracą oraz braku wewnętrznej weryfikacji poprawności zakończenia procesu sporządzania list płac w systemie informatycznym.

[Akta kontroli str. 243-245, 250]

Stwierdzone uchybienie:

1. Brak jednolitości w numeracji list płac sporządzonych w arkuszu kalkulacyjnym a listami płac wygenerowanymi z systemu *Progman*, które miały za zadanie odzwierciedlenie danych z zatwierdzonych list płac sporządzonych w arkuszu kalkulacyjnym.
Zgodnie z zapisem ujętym w Dziale IV pkt 3 pppk 5 Załącznika nr 5 do Aneksu nr 1/2023 do Zarządzenia nr 16/2021 w użytkowaniu wydziału jest również arkusz kalkulacyjny programu Excel służący tymczasowo do sporządzania list płac, co oznacza, że w listach płac za poszczególne okresy powinny się znajdować identyczne dane.
Wojewódzki Inspektor podała, że: (...) Brak synchronizacji numeracji pomiędzy systemem kadrowo-płacowym a arkuszem pomocniczym był wynikiem błędu organizacyjnego i braku wdrożonej procedury weryfikującej spójność danych między systemami.

[Akta kontroli str. 243-244, 247, 250-251]

8.3. Analiza funduszu pochodnych od wynagrodzeń.

Zweryfikowano terminowość odprowadzania składek ZUS na przykładzie list płac za kwiecień i grudzień 2024 r.

[Akta kontroli str. 254]

Stwierdzono, że składki ZUS były odprowadzane nie później niż do 5 dnia następnego miesiąca, tj. zgodnie z:

- art. 46 w powiązaniu z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o Systemie ubezpieczeń społecznych³⁴,
- art. 87 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych³⁵,
- art. 107 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy³⁶.

Dodatkowo ustalono, że składki z tytułu ubezpieczenia społecznego były przekazywane na rachunek bankowy ZUS w dniu wypłat wynagrodzenia na konto pracowników, przed sporządzeniem deklaracji ZUS P DRA i ze znacznym wyprzedzeniem względem ustawowego terminu płatności³⁷. Działanie takie jest legalne, lecz co do zasady niepożądane w sferze finansów publicznych (wyjątek stanowi grudzień). Kontrolerzy Najwyższej Izby Kontroli podnosili, iż gospodarowanie środkami budżetowymi, szczególnie w warunkach deficytu budżetowego wymaga, aby zobowiązania nie były regulowane ze zbyt dużym wyprzedzeniem, a zapotrzebowania na środki budżetowe, zgłaszane przez jednostki, powinny uwzględniać faktyczne terminy płatności³⁸.

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. Dokonanie przelewu na rachunek bankowy ZUS w łącznej kwocie 110 287,78 zł tytułem składek za kwiecień 2024 r., tj. o 81,92 zł więcej niż wynikało z deklaracji ZUS P DRA (ID deklaracji 01 04.2024) w której wykazano kwotę 110 205,86 zł. Opisane działanie narusza art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, według którego wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Wyjaśnienie złożyła Wojewódzki Inspektor podając, że: (...) *nadpłata wynika z błędnego naliczenia składki na ubezpieczenie wypadkowe w dwóch listach płac sporządzonych w kwietniu 2024 r., tj.:*

- *Lista płac nr 5.3221.II.2024 – składka naliczona: 23,52 zł, powinna wynosić: 18,76 zł, różnica: +4,76 zł*
- *Lista płac nr 6.3221.II.2024 – składka naliczona: 381,36 zł, powinna wynosić: 304,18 zł, różnica: +77,18 zł*

Łącznie składka została zawyżona o 81,94 zł. Pozostała kwota różnicy (-0,02 zł) wynika z zaokrągleń składek wyliczonych przez program Płatnik.

W powyższych listach płac składka na ubezpieczenie wypadkowe została błędnie naliczona według stawki 0,84%, podczas gdy od kwietnia 2024 r. obowiązywała stawka 0,67%. Pozostałe listy płac wypłacone w tym miesiącu miały już prawidłowo naliczoną składkę.

Deklaracja DRA za kwiecień została przygotowana z uwzględnieniem prawidłowej stawki wypadkowej (składka łączna: 1 951,27 zł). Natomiast przelew do ZUS został wykonany na podstawie błędnego zestawienia z arkusza Excel, które uwzględniło zawyżoną składkę w wysokości 2 033,21 zł.

[Akta kontroli str. 255-258, 248-249, 252, 253]

2. Wykazanie w deklaracji ZUS DRA (ID deklaracji 01 04.2024) kwoty do zapłaty w wysokości 110 205,86 zł, tj. o 1 038,46 zł więcej niż wynika z zatwierdzonych list płac za kwiecień 2024 r., które wykazywały kwotę 109 167,40 zł, co świadczy o braku

³⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 497 z późn. zm.

³⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 146 z późn. zm.

³⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 475 z późn. zm.

³⁷ Data zapłaty składek ZUS za: kwiecień uregulowano 22.04.2024 r., 29.04.2024 r. 30.04.2024 r., za grudzień uregulowano 06.12.2024 r., 18.12.2024 r. 20.12.2024 r. 31.12.2024 r.

³⁸ Zalecenia te zostały wyartykułowane m.in. w *Analizie wykonania w 2011 roku budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej oraz Analizie wykonania w 2011 r. budżetu państwa w części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe.*

należytej weryfikacji danych przed sporządzeniem deklaracji i narusza art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Wyjaśnienie złożyła Wojewódzki Inspektor podając, że: *Przyczyną wykazania w deklaracji ZUS DRA nr 01.04.2024 kwoty do zapłaty w wysokości 110 205,86 zł, zamiast kwoty 109 167,40 zł wynikającej z podpisanych list płac za kwiecień 2024 r., była realizacja przelewów składek na podstawie wyliczeń sporządzonych w arkuszu Excel, przed sporządzeniem deklaracji w programie Płatnik.*

Po wykonaniu przelewów i sporządzeniu deklaracji w programie Płatnik stwierdzono rozbieżność między kwotą wpłaconą a rzeczywistym zobowiązaniem wynikającym z list płac. Błąd został zidentyfikowany dopiero po złożeniu pierwotnej deklaracji DRA i skorygowany w maju 2024 r. poprzez złożenie deklaracji korygującej nr 02.04.2024. Była to niezamierzona pomyłka, która wynikała z pracy pod presją czasu oraz braku weryfikacji kwot pomiędzy arkuszem kalkulacyjnym a danymi w systemie Płatnik.

[Akta kontroli str. 254, 255, 249, 259]

9. Gospodarowanie środkami publicznymi.

Kontrolę obejmującą realizację wydatków przeprowadzono na podstawie próby wydatków za kwiecień i grudzień 2024 r. na łączną kwotę 1 211 945,60 zł (tj. 22,27% wykonanych wydatków).

[Akta kontroli str. 261-283]

Objęte kontrolą dowody zawierały dane wynikające z przepisu art. 21 ustawy o rachunkowości odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Wydatki publiczne były ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki, zgodnie z art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli str.286-287]

Zapłatę wydatków dokonano zachowując terminy płatności w myśl art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, tj. zgodnie z zaciągniętymi zobowiązaniami.

Wydatki zaklasyfikowano do właściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej.

9.1. Stwierdzona nieprawidłowość.

1. Brak udokumentowania kontroli wstępnej przez Główną Księgową na 7 umowach i 3 aneksach, które były podstawą poniesienia wydatków w kontrolowanych miesiącach, stanowi naruszenie art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Wojewódzki Inspektor podała, że: (...) *zawarcie każdej z umów/aneksów było poprzedzone pisemną bądź ustną aprobatą Głównego Księgowego jednostki. Wszystkie dokumenty zostały uprzednio przez niego zweryfikowane pod względem zgodności z planem finansowym oraz zabezpieczenia środków w budżecie Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu.*

Brak podpisu Głównego Księgowego na niektórych egzemplarzach umów/aneksów miał charakter wyłącznie formalny i wynikał z niedopatrzenia w toku obiegu dokumentów. Faktyczna kontrola wstępna została jednak przeprowadzona, a każda z umów została zawarta z zachowaniem zasady celowości, legalności oraz gospodarności.

[Akta kontroli str. 284-285, 288-291]

10. Zamówienia publiczne do 130 000,00 zł.

Sposób udzielania zamówień oraz stosowanie obowiązujących w tym zakresie uregulowań wewnętrznych³⁹ sprawdzono na przykładzie wydatków bieżących poniesionych w ramach § 4210 na zakup:

- artykułów biurowych o wartości 2 570,47 zł,
- serwera plików kopii zapasowej i dysków o wartości 4 195,00 zł,
- laptopa o wartości 3 929,85 zł.

Wstępna kontrola zaciągania zobowiązań finansowych była dokonywana na podstawie zapotrzebowań składanych przez komórki organizacyjne Wojewódzkiego Inspektoratu, które podlegały akceptacji Głównej Księgowej. Następnie udzielenie zamówienia dokumentowano poprzez rozeznanie cenowe, zatwierdzone przez Główną Księgową i akceptowane przez kierownika jednostki. Komplet dokumentacji dołączano do faktury zakupowej.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

[Akta kontroli str. 77-83, 330-353]

11. Gospodarka samochodowa.

W zakresie gospodarki samochodowej ustalono, że jednostka posiadała 6 pojazdów samochodowych. Kontrola potwierdziła, że dla 5 pojazdów, którymi poruszano się w trakcie roku prowadzone były dzienne karty drogowe. Natomiast do kontroli nie przedłożono kart drogowych samochodu służbowego Fiat Doblo OP 8065G.

Wojewódzki Inspektor wyjaśniła, że: *Nieprzedłożenie (...) wynikało z ich zagubienia przez pracownika odpowiedzialnego za kontrolę dokumentacji eksploatacyjnej pojazdów.*

[Akta kontroli str. 716-719]

Normę zużycia paliwa dla 6 pojazdów Wojewódzki Inspektor ustalił pismem znak BA.2611.2.2024 z 13 lutego 2024 r.

Przeprowadzona kontrola wykazała, że Wojewódzki Inspektorat posiada opracowane w formie pisemnej zasady korzystania przez pracowników z samochodów służbowych⁴⁰.

Po zakończeniu miesiąca na podstawie kart drogowych sporządzane były miesięczne karty eksploatacyjne dla poszczególnych samochodów zgodnie z § 1 ust 18 ww. zasad.

Ustalono, że karty dla 5 pojazdów zostały sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowych, natomiast miesięczna karta eksploatacyjna za grudzień 2024 r. nie zawierała podpisu na dowód przeprowadzenia kontroli.

Wojewódzki Inspektor podała, że: (...) *Brak podpisu na miesięcznej karcie eksploatacyjnej za grudzień 2024 r. spowodowany był niedopełnieniem obowiązku potwierdzenia sprawdzenia dokumentu przez osobę odpowiedzialną za jego weryfikację formalno-rachunkową.(...).*

[Akta kontroli str. 720-734, 718, 756]

W zakresie prawidłowości prowadzenia kart drogowych stanowiących podstawę ewidencjonowania i rozliczania ilości zużytego paliwa i liczby przejechanych kilometrów, kontroli poddano miesięczne karty eksploatacyjne oraz przedłożone do kontroli karty drogowe wystawione w grudniu 2024 r.

[Akta kontroli str. 735]

Stwierdzona nieprawidłowość.

1. Ustalanie rzeczywistego zużycia paliwa w nieprawidłowy sposób tj. jako:

³⁹ Załącznik nr 12 do Aneksu nr 1/2023 do Zarządzenia nr 16/2021 Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości kwoty 130 000,00 zł netto.

⁴⁰ Zarządzenie nr 20/2021 r. Wojewódzkiego Inspektora z dnia 9 lipca 2021 r. w sprawie zasad gospodarki majątkiem Wojewódzkiego Inspektoratu.

- iloczyn przejechanych kilometrów i ustalonej przez Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Opolu normy zużycia oraz podzielenie otrzymanego wyniku przez 100,

zamiast:

- jako iloraz zużytego paliwa i przejechanych kilometrów oraz pomnożenia otrzymanego wyniku przez 100.

Stosowany sposób rozliczania zużytego paliwa w samochodach służbowych nie zapewniał możliwości ustalenia rzeczywistego zużycia paliwa, przepałów lub oszczędności oraz rozliczenie zużytego paliwa w samochodach służbowych wg wytycznych zawartych m.in. w § 1 ust 14 pkt 3 i ust 18 Zarządzenia nr 20/2021 z 9 lipca 2021 r. w sprawie zasad gospodarki majątkiem WIIH w Opolu.

Wyjaśnienie złożyła Wojewódzki Inspektor podając: (...) *na koniec miesiąca kierujący samochodami służbowymi nie zawsze dokonywali tankowania do pełnego zbiornika, co było jedną z przyczyn braku możliwości precyzyjnego ustalenia rzeczywistego zużycia paliwa. Stosowany sposób rozliczania kart drogowych pozwalał na oszacowanie zużycia paliwa zgodnie z przyjętymi normami, a nie na określenie rzeczywistego zużycia* Przyczyna niezbadania faktycznego zużycia paliwa zgodnie z § 1 ust. 14 pkt 3 oraz ust. 18 Zarządzenia nr 20/2021 z dnia 9 lipca 2021 r wynikała z przyjętej praktyki uproszczonego rozliczania na podstawie norm, bez stosowania pełnej procedury określonej w ww. zarządzeniu.

[Akta kontroli str. 735-755]

Ponadto mimo stosowania niewłaściwej techniki wyliczania rzeczywistego zużycia paliwa stwierdzono, że w karcie drogowej Seria KrY 2356055 z 31 grudnia 2024 r. dla samochodu o nr rej. OP 9356N:

- wykazano stan paliwa przy zwrocie karty w ilości 47,38 l zamiast 47,04 l, skoro przebieg wynosił 4 km a zużycie paliwa wg norm po uwzględnieniu poprawek wynosiło 0,34 l,
- nie wykazano rzeczywistego zużycia paliwa, skoro zużycie wg normy wynosiło 0,34 l,

W analogiczny sposób ww. wartości zostały odzwierciedlone w miesięcznej karcie eksploatacyjnej za grudzień 2024 r. dla ww. samochodu.

Wojewódzki Inspektor wyjaśniła, że: *Nieprawidłowość w karcie drogowej wynikała z błędów popełnionych przy jej wypełnianiu przez pracownika korzystającego z samochodu służbowego (...). Pracownik nie uwzględnił zużycia paliwa w ilości 0,34 l, nie odejmując go od stanu końcowego paliwa. Dodatkowo błąd ten nie został wychwycony przez osobę odpowiedzialną za kontrolę kart drogowych.(...).*

W związku z powyższym stwierdzono, że praktykowany sposób rozliczania kart drogowych stoi w sprzeczności z art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości bowiem, dokonywane zapisy w księgach rachunkowych powinny odzwierciedlać stan rzeczywisty. Ponadto błąd w ww. karcie drogowej oraz miesięcznej karcie eksploatacyjnej dla tego pojazdu miał wpływ na dane wykazane w spisie z natury stanu paliwa w samochodach służbowych oraz wartość paliwa zinwentaryzowanego na 31 grudnia 2024 r., co opisano w pkt 12 niniejszego dokumentu.

[Akta kontroli str. 748-750, 718]

12. Inwentaryzacja materiałów.

Na podstawie dokumentów przedłożonych do kontroli ustalono, że tryb i zasady przeprowadzania inwentaryzacji w kontrolowanej jednostce uregulowane zostały załącznikiem Nr 10 do zarządzenia Nr 16/2021 Wojewódzkiego Inspektora.

Zgodnie z ww. aktem zasady przeprowadzenia inwentaryzacji w roku 2024 ustalono w formie Zarządzenia⁴¹ Wojewódzkiego Inspektora w sprawie inwentaryzacji rocznej za rok 2024. Wojewódzki Inspektorat przeprowadził na ostatni dzień 2024 r. inwentaryzację paliwa w samochodach służbowych, zaliczonego w koszty bezpośrednio po zakupie i ustalił stan paliwa w samochodach drogą spisu z natury podając stan paliwa wskazany przy zwrocie karty drogowej. Wartość zinwentaryzowanego paliwa wyceniono na kwotę 1 855,99 zł. Biorąc jednak pod uwagę ustalenia opisane w pkt 11 przedmiotowego dokumentu, stan paliwa na koniec roku powinien zostać wyceniony na kwotę 1 854,01 zł, tj. o 1,98 zł mniej w związku z zawyżeniem stanu paliwa w miesięcznej karcie drogowej dla pojazdu o nr OP9356N⁴².

Stosowane przez Wojewódzki Inspektorat procedury inwentaryzacji stanu paliwa w samochodach służbowych stoją w sprzeczności z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w myśl którego dokonywane zapisy w księgach rachunkowych powinny odzwierciedlać stan rzeczywisty. Niewłaściwe ustalanie stanu rzeczywistego zużycia paliwa rzutowało na rzetelność stanu paliwa przy zwrocie karty, który następnie wykazywany był w spisie z natury. W konsekwencji nie można potwierdzić, że dokonane zapisy na koncie 310-10 prowadzonym w rozbiciu analitycznym dla każdego z pojazdów są zgodne ze stanem rzeczywistym.

[Akta kontroli str. 767-784]

Ponadto na koniec roku przeprowadzono spis z natury materiałów niezaużytych (materiały biurowe, tonery oraz środki czystości) i wyceniono je na kwotę 16 754,71 zł. Wartość spisanych materiałów ujęto w ewidencji konta 310-10-01 pn. „Materiały biurowe, tonery (...)”.

[Akta kontroli str. 785-786]

13. Zobowiązania niewymagalne.

Ustalono, że:

- na koniec 2024 r. zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego wynosiły 313 360,76 zł, z czego największe dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi i składkami na PPK w kwocie ogółem 303 742,21 zł. Pozostałe faktury, do zapłacenia w roku następnym, związane były z zakupem paliwa do samochodów służbowych, energii elektrycznej i usług pozostałych (ochrona), opłatą za wodę oraz ścieki,
- saldo po stronie MA konta 240-10-(...)4020-0381 pn. „Wynagrodzenie po zmarłym pracowniku” w wysokości 1 167,27 zł nie zostało wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28, co szerzej opisano w pkt 14.2. niniejszego dokumentu.

[Akta kontroli str. 787-805]

14. Prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań budżetowych.

14.1. Rb-27 sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych za okres sprawozdawczy: Roczny od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.

Ustalono, że w kolumnie nr 12 pn. „zaległości netto”:

1. w §§ 0580, 0640, 0910, 0920 wykazano kwoty zaległości niezgodne z ewidencją księgową prowadzoną do konta 221, co przedstawiono w tabeli poniżej.

⁴¹ Zarządzenie nr 9/2024 Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 22 listopada 2024 r.

⁴² Zawyżono stan paliwa o 0,34 l, wg załącznika nr 1 do arkusza spisu z natury nr 856 z 31.12.2024 r. cena jednostkowa z jeden litr wynosiła 5,82 zł., co daje wartość 1,98 zł.

paragraf klasyfikacji budżetowej	kwota zaległości na koncie 221 na 31.12.2024 w programie księgowym Progman Finanse	kwota zaległości netto w Rb-27 na 31.12.2024 (kol. 12)	Różnica
0580	7 650,41	4 659,41	2 991,00
0640	296,80	328,80	-32,00
0910	7 477,12	8 458,12*	-981,00
0920	12 296,18	12 506,04	-209,86

*odsetek w § 0910 nie należy wykazywać w sprawozdaniu Rb-27 w kol. 12 Zaległości netto, co opisano poniżej w pkt 2.

Łącznie różnica pomiędzy ewidencją księgową a sprawozdaniem Rb-27 wynosi 4 213,86 zł. Działanie to stanowi naruszenie § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym dane wykazywane w sprawozdaniach powinny być zgodne z zapisami ewidencji księgowej.

Wyjaśnienie złożyła Wojewódzki Inspektor podając: (...) *różnica w kwocie zaległości netto w na koncie 221 w paragrafie 0640, 0910, 0920 w łącznej wysokości -1 222,86 zł wynika z tego, że program księgowy nie przypisał należności do danego okresu jako wymagalną, jeżeli jako datę płatności wpisano ostatni dzień miesiąca, w tym przypadku 31.12.2024 r. Techniczne możliwości programu uniemożliwiają wpisanie poprawniej daty płatności. (...).*

Różnica (...) w paragrafie 0580 wynika z tego, że należność w wysokości 3 000,00 zł miała w programie księgowym datę płatności 06.12.2024. Należność ta nie była jednak wymagalna na dzień 31.12.2024, ponieważ przedsiębiorca złożył odwołanie od decyzji, co wstrzymuje jej wykonanie. Ponadto należność w wysokości 9,00 zł miała omyłkowo wpisany termin płatności 31.12.2024 a powinien być termin 25.10.2023 (...) stąd różnica 2 991,00 zł. (...) Należność netto została obliczona na podstawie rejestru dochodów - ewidencji pomocniczej prowadzonej w formie papierowej.

Wskazuję, że w myśl art. 24 ust. 1-3, 4 pkt 2 i ust. 5 pkt 1 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie i bezbłędnie, w sposób umożliwiający sporządzenie sprawozdań. Ponadto zgodnie z dyspozycją § 21 rozdziału 4 rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) stosowana technika księgowości powinna umożliwić prawidłowe ustalenie wysokości obrotów na określonych kontach. Natomiast saldo końcowe zaległości figurujące w przywołanych w odpowiedzi rejestrach dochodów nie zgadzają się z zaległościami w §§ 0580 i 0830 wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27 na 31 grudnia 2024 r., co przedstawiono w dołączonej do akt kontroli tabeli.

[Akta kontroli str. 806-815, 450-479]

2. wykazano naliczone odsetki w § 0910, mimo że na gruncie prawa podatkowego odsetki za zwłokę nie mogą być traktowane na równi z zaległością podatkową.

Takie działanie narusza zapisy § 5 ust. 2 pkt 5 rozdziału 3 załącznika nr 35⁴³ do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w myśl którego zaległości netto stanowią należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane. Powyższe znajduje potwierdzenie w wyjaśnieniach Ministerstwa Finansów⁴⁴, w których opisano odmiennosć odsetek od należności wynikających z umów cywilnoprawnych od odsetek przewidzianych w Ordynacji Podatkowej.

⁴³ Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa.

⁴⁴ Pismo z Ministerstwa Finansów ST-4834-104/2007/1356 z 3 sierpnia 2007 r.; Pismo z Ministerstwa Finansów ST2-4834-16/SZH/2008/1909 z 18 lutego 2008 r.

Wojewódzki Inspektor wyjaśniła, że: (...) *prezentowane dane są zgodne z informacjami wynikającymi z ewidencji księgowej jednostki.*

Sprawozdania budżetowe sporządzane są na podstawie danych pochodzących z programu finansowo-księgowego „Progman”. Program automatycznie wykazuje naliczone odsetki w paragrafie 0910 jako „zaległość netto” w kolumnie 12 sprawozdania Rb-27. (...).

Wskazuję, że aby uznać księgi rachunkowe m.in. za sprawdzalne w myśl art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości, powinny umożliwiać stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów i stanów oraz sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych.

[Akta kontroli str. 816-821, 806, 881-882]

Ponadto ustalono, że w rocznym sprawozdaniu Rb-27 na 31 grudnia 2024 r. nie ujęto należności w kwocie 130,00 zł⁴⁵, wynikającej z salda konta 234-10-(...)-4410-(...). Ustalenia w tym zakresie opisano w pkt 3.1. ppkt 14 niniejszego dokumentu. Wskazuję, że w myśl zapisów § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej w powiązaniu z art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości dane wykazywane w sprawozdaniach powinny być zgodne z zapisami ewidencji księgowej, prowadzonej według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań.

W pozostałym zakresie dane wykazane w poddanym próbie sprawozdaniu wynikają z ewidencji księgowej.

14.2. Rb-28 sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa za okres sprawozdawczy: Roczny 2024.

[Akta kontroli str. 354-355]

Dane wykazane w sprawozdaniu są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej z zastrzeżeniem opisanym poniżej.

W kolumnie nr 9 pn. „Zobowiązania ogółem według stanu na koniec okresu sprawozdawczego” w § 4020 nie wykazano zobowiązania w wysokości 1 167,27 zł, które wynikało z ewidencji księgowej.

Działanie to stanowi naruszenie:

- § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym dane wykazywane w sprawozdaniach powinny być zgodne z zapisami ewidencji księgowej,
- § 8 ust. 3 pkt 5 rozdziału 4 załącznika nr 35 do ww. rozporządzenia, który stanowi, że w kolumnie „Zobowiązania ogółem” należy wykazywać wszystkie uznane przez jednostkę zobowiązania niespłacone na koniec okresu sprawozdawczego.

Wojewódzki Inspektor wyjaśniła, że: *Przyczyną niewykazania kwoty w wysokości 1 167,27 zł w sprawozdaniu Rb-28 za rok 2024 była błędna interpretacja przepisów przez Głównego Księgowego.*

[Akta kontroli str. 354-365]

14.3. Rb-23 sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych okres sprawozdawczy: Roczny 2024.

Dane wykazane w sprawozdaniu są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

⁴⁵ Z zastrzeżeniem zapisów § 19 rozporządzenia ministra Finansów w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, Dz. U. z 2019 r. poz. 1718.

Ponadto stwierdzono, że w sprawozdaniu wykazano środki na rachunkach pozostałych w łącznej wysokości 17 608,06 zł, w tym:

- a) na rachunku funduszy specjalnego przeznaczenia – Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych – kwota 16 440,79 zł,
- b) na rachunku sum depozytowych – kwota 1 167,27 zł, która została poddana szczegółowej weryfikacji⁴⁶. Z analizy wynika, że:

[Akta kontroli str. 366-389]

- środki zgromadzone na rachunku sum depozytowych dotyczą niewypłaconego wynagrodzenia, ekwiwalentu za odzież i pranie oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego po zmarłym pracowniku,
- środki te zostały przebrane z rachunku podstawowego jednostki (konto 130-1 według klasyfikacji budżetowej), co potwierdza ewidencja księgowa dowodów z dnia: 21 września 2017 r., 11 grudnia 2017 r. oraz 14 lutego 2018 r.,
- Wojewódzki Inspektor nie posiada dokumentów potwierdzających podjęcie działań w celu ustalenia osób uprawnionych do otrzymania tych należności,
- Wojewódzki Inspektor dysponuje opinią prawną z 9 lipca 2024 r. wskazującą na możliwość złożenia świadczeń do depozytu sądowego, która została przekazana Głównej Księgowej celem podjęcia dalszych działań. Z uwagi na dłuższą nieobecność pracownika sprawa pozostała bez dalszego biegu.

[Akta kontroli str. 365, 376, 390-391]

Podsumowując, w latach 2017 i 2018 jednostka nie dokonała wydatków z tytułów wynagrodzenia, ekwiwalentu za odzież i pranie oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego, należnych po zmarłym pracowniku. Środki przeznaczone na ten cel pozostawiono na odrębnym rachunku bankowym jednostki. Postępowanie to narusza:

- § 9 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach⁴⁷. Przepis ten stanowi, że **środki niewykorzystane w danym roku budżetowym są zwracane na rachunek bieżący wydatków dysponenta wyższego stopnia;**
- art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z tym przepisem wydatki jednostek sektora finansów publicznych mogą być realizowane wyłącznie zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków. Wynagrodzenie po zmarłym pracowniku staje się wydatkiem budżetowym dopiero z chwilą wypłaty osobom uprawnionym. Zasada ta ma analogiczne zastosowanie do pozostałych świadczeń pracowniczych, takich jak ekwiwalent za odzież i pranie czy dodatkowe wynagrodzenie roczne.

Należy wskazać, że zgodnie z art. 63¹ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy⁴⁸ prawa majątkowe ze stosunku pracy przechodzą po śmierci pracownika, w równych częściach, na małżonka oraz inne osoby spełniające warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej w myśl przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W razie braku takich osób prawa te wchodzi do spadku. Obowiązkiem pracodawcy jest ustalenie i ocena praw majątkowych na rzecz kręgu osób uprawnionych.

Wojewódzki Inspektor wyjaśniła, że: (...) *przyczyną niedokonania zwrotu środków w wysokości 1 167,27 zł było oczekiwanie na zgłoszenie się spadkobierców zmarłego pracownika.*

⁴⁶ W oparciu o ewidencję prowadzoną na kontach: 139-1, 240-140, 130-1 oraz 240-050.

⁴⁷ Dz. U. z 2016 r. poz. 329 z późn. zm.

⁴⁸ Dz.U. z 2023 r. poz. 1465 z późn. zm.

Do chwili obecnej żaden spadkobierca nie przedstawił dokumentów uprawniających do odbioru należności. Pracodawca pozostaje w gotowości do przekazania należnych świadczeń po przedstawieniu przez osoby uprawnione odpowiednich dokumentów. Kwota wynagrodzenia została zabezpieczona na rachunku bankowym jednostki i pozostaje do dyspozycji uprawnionych osób.

[Akta kontroli str. 392]

Wyjaśnienie nie zostało przyjęte, ponieważ obowiązujące przepisy prawa nie dopuszczają pozostawiania środków finansowych w tzw. „gotowości” na rachunku jednostki w oczekiwaniu na zgłoszenie się osób uprawnionych. Właściwe postępowanie w tej sytuacji wymagało zwrotu niewykorzystanych środków do dysponenta wyższego stopnia, a nie pozostawiania ich na rachunku sum depozytowych w stanie nieokreślonym, co do dalszego przeznaczenia. Ponadto należy podkreślić, że rachunek sum depozytowych (konto 139) zgodnie z przeznaczeniem określonym przez ustawodawcę⁴⁹ służy w szczególności do ewidencji obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych, takich jak czeki potwierdzone, sumy depozytowe, sumy na zlecenie oraz środki obce na inwestycje. Konto to nie jest przewidziane do gromadzenia środków z tytułu niewypłaconych świadczeń pracowniczych wynikających ze śmierci pracownika, co dodatkowo potwierdza nieprawidłowość przyjętego sposobu postępowania.

14.4. Rb-70 kwartalne sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w Opolu, okres sprawozdawczy: od początku roku do końca IV kwartału 2024 r.

Dane wykazane w sprawozdaniu są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Ponadto stwierdzono, że w sprawozdaniu w kolumnie 11 „Stan na koniec okresu sprawozdawczego” wskazano nieprawidłowy stan zatrudnienia w przeliczeniu na pełnozatrudnionych dla:

- grupy nieobjętej mnożnikowymi systemami wynagrodzeń wskazano 1 etat, a faktyczne zatrudnienie wynosiło 3 etaty,
- dla członków korpusu służby cywilnej wskazano 34,13 etatu, a faktyczne zatrudnienie wynosiło 35,13 etatu.

Powyższe działanie stanowi naruszenie § 16 pkt 10 Rozdziału 11 Załącznika nr 35 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Wyjaśnienie złożyła Wojewódzki Inspektor podając, że: *w sprawozdaniu RB-70 za IV kwartał 2024 r. w kolumnie 11 „Stan na koniec okresu sprawozdawczego” omyłkowo wskazano inną liczbę etatów niż faktyczne zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2024 r. Przyczyną omyłki było przeoczenie w związku ze zmianą przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej z dnia tj. z dnia 30 czerwca 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564), w którym to zgodnie z § 17 pkt 10 do ustalenia stanu zatrudnienia stosowało się pkt 9 lit. B (Rozdział 11. Sprawozdanie Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach).*

[Akta kontroli str. 151-152, 394-395]

14.5. RB-BZ1 roczne sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym za okres od początku roku do dnia 31.12.2024 r.

Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie

⁴⁹ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

zadaniowym⁵⁰, są prawidłowe pod względem merytorycznym i formalno - rachunkowym, a dane w nich wykazane są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

[Akta kontroli str. 831-877]

Ponadto ustalono, że poddane kontroli sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w obowiązujących przepisach.

- III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.
1. Nienaliczenie lub ustalanie odsetek od zaległości na 31 grudnia 2024 r. w nieprawidłowych wysokościach. Przyczyną nieprawidłowości były pomyłki w określeniu daty początkowej oraz błędna interpretacja przepisów przez Główną Księgową, poprzedniego Wojewódzkiego inspektora oraz obecnego Wojewódzkiego Inspektora z racji nadzoru. Skutkiem było naruszenie ustawy Ordynacja Podatkowa, ustawy o finansach publicznych oraz ustawy o rachunkowości.
 2. Wprowadzenie uproszczeń w polityce rachunkowości niedopuszczonych przepisami prawa. Przyczyną było ograniczenie pracochłonności oraz przyspieszenie procesu rozliczeń, a skutkiem naruszenie ustawy o finansach publicznych i ustawy o rachunkowości. Osobą odpowiedzialną za nieprawidłowość była Główna Księgową.
 3. Ewidencjonowanie i dokumentowanie operacji gospodarczych niezgodnie z obowiązującymi przepisami. Przyczyną była niewłaściwa praktyka przyjęta przez Główną księgową, przeoczenie pracownika oraz brak wystarczającego nadzoru Kierownika jednostki. Skutkiem było naruszenie wewnętrznych uregulowań, ustawy o rachunkowości, ustawy o finansach publicznych, rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych(...).
 4. Wykorzystanie środków w wysokości 49,78 zł z rezerwy budżetu Wojewody Opolskiego niezgodnie z przeznaczeniem. Przyczyną było nieprawidłowe odrębnych rozliczeń przez Główną Księgową oraz brak bieżącego nadzoru przez kierownika jednostki. Skutkiem było naruszenie ustawy o finansach publicznych.
 5. Wypłacenie nagród w wysokości 37 700,00 zł bez uzasadnienia szczególnych osiągnięć. Przyczyną była błędna interpretacja przepisów przez ówczesnego kierownika jednostki, a skutkiem naruszenie ustawy o służbie cywilnej oraz rozporządzenia Rady Ministrów z 2 lutego 2010 r.
 6. Niezatwierdzenie list płac sporządzonych w systemie płacowym Progman. Przyczyną było niedopatrzanie proceduralne, polegające na nieprzeprowadzeniu końcowego etapu zatwierdzenia list w postaci wydruku przez osobę sporządzającą listy płac oraz brak nadzoru Głównego Księgowego. Skutkiem było naruszenie wewnętrznego uregulowania.
 7. Dokonano przelewu na rachunek bankowy ZUS w kwocie wyższej o 81,92 zł od kwoty wynikającej z deklaracji. Przyczyną nieprawidłowości było posłużenie się błędnym arkuszem kalkulacyjnym Excel oraz brak odpowiedniego nadzoru przez Główną Księgową, a jej skutkiem naruszenie ustawy o finansach publicznych oraz nadpłacenie składki.
 8. Wypłacenie pracownikowi nagrody wyższej o 0,44 zł od kwoty określonej w decyzji Wojewódzkiego Inspektora. Przyczyną nieprawidłowości było dokonanie przez Głównego Księgowego korekty funduszu płac na koniec roku oraz brak przekazania tej informacji pracownikowi sporządzającemu pismo dotyczące wypłaty nagrody jak również kierownikowi jednostki, a jej skutkiem naruszenie ustawy o finansach publicznych.

⁵⁰ Dz.U. z 2021 r. poz. 1731.

9. Wykazanie w deklaracji ZUS P DRA kwoty do zapłaty wyższej o 1 038,46 zł od kwoty wynikającej z zatwierdzonych list płac. Przyczyną nieprawidłowości było realizowanie przelewów składek na podstawie błędnych wyliczeń z arkusza kalkulacyjnego Excel przed sporządzeniem deklaracji w programie Płatnik oraz brak odpowiedniego nadzoru przez Główną Księgową. Skutkiem była zapłata składki w niewłaściwej wysokości i naruszenie ustawy o rachunkowości.
10. Nieudokumentowanie kontroli wstępnej przez Główną Księgową na 7 umowach i 3 aneksach, które były podstawą poniesienia wydatków w kontrolowanych miesiącach. Przyczyną nieprawidłowości było niedopatrzenie w toku obiegu dokumentów przez kierownika jednostki. Skutkiem było naruszenie ustawy o finansach publicznych.
11. Nieujęcie w sprawozdaniach budżetowych danych zgodnych z ewidencją księgową. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów przez Główną Księgową, a skutkiem naruszenie rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
12. Niedokonanie zwrotu niewykorzystanych środków z lat 2017–2018 w wysokości 1 167,27 zł. Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja przepisów przez Główną Księgową i ówczesnego kierownika jednostki, a skutkiem naruszenie ustawy o finansach publicznych oraz rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie operacji na rachunkach bankowych dla obsługi budżetu państwa.
13. Niewłaściwe wykazanie stanu zatrudnienia w przeliczeniu na pełnozatrudnionych w sprawozdaniu Rb-70. Przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie zmiany przepisów w tym zakresie przez Główną Księgową, a jej skutkiem naruszenie przepisów rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
14. Niewłaściwy sposób ustalania rzeczywistego zużycia paliwa. Przyczyną nieprawidłowości było niedopełnienie obowiązków przez kierujących. Skutkiem naruszenie wewnętrznych uregulowań oraz ustawy o rachunkowości.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń. Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w Opolu należy:

1. Odsetki od zaległości ustalać i naliczać wg obowiązujących przepisów.
2. Wycofać z polityki rachunkowości uproszczenia niezgodne z obowiązującymi przepisami.
3. Podjąć działania mające na celu zachowanie poprawności formalnej dowodów księgowych i zapisów księgowych oraz szczegółowo opisać sposób wyeliminowania nieprawidłowości wskazanych w pkt 2.1. ppkt 1 i 3.1. wystąpienia pokontrolnego.
4. Środki z rezerwy budżetu Wojewody Opolskiego wykorzystywać zgodnie z przeznaczeniem.
5. W decyzjach przyznających nagrody wskazywać uzasadnienie ich przyznania.
6. Zatwierdzać listy płac sporządzane w systemie płacowym.
7. Przelewy dokonywać w wysokościach wynikających z dowodów źródłowych.
8. Zapewnić zgodność kwot wykazywanych w deklaracjach ZUS z kwotami wynikającymi z list płac.
9. Przeprowadzać i dokumentować kontrolę wstępną zawieranych umów i aneksów.
10. W sprawozdaniach budżetowych wykazywać dane zgodne z ewidencją księgową.

11. Podjąć działania w celu ustalenia stanu prawnego zobowiązania widniejącego na koncie 240-10(...) § 4020.
12. Zwrócić na centralny rachunek bieżący dochodów budżetu państwa niewykorzystane środki w wysokości 1 167,27 zł.
13. Wykazywać stan zatrudnienia zgodnie z obowiązującymi przepisami.
14. Stosować prawidłowe procedury obliczeniowe służące do ustalania rzeczywistego zużycia paliwa.

W celu usprawnienia funkcjonowania jednostki należy:

15. W sposób kompletny i spójny z programem księgowym prowadzić rejestr dochodów w formie papierowej.
16. Zapewnić jednolitą numerację list płac zarówno w programie płacowym jak i w arkuszach pomocniczych excel.
17. W przypadku wprowadzania uproszczeń w polityce rachunkowości zapewnić, aby ich zakres nie pozostawał w sprzeczności z przepisami prawa.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Opolski

Monika Jurek

Wystąpienie pokontrolne zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.